

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. MÄRTSIL ELAS SAKU VALLAS **11 668** INIMEST

Saku vald tunnustas ja
tänas

Lk 2

Saku valla eakate
ühendused ootavad
rõõmuga uusi liikmeid

Lk 10

Koos karjäärikeskusega ladusalt
kooli lõpetamiseni
ja sealt edasi

Lk 12

Tuljaku dirigent Killu Rikker:
muusikaga tegelemine
rikastab ja avardab
mõttemaailma

Lk 14

Kiisal tegutseb Siiri
VJ keraamikastuudio

Lk 18

Saku vald tunnustas ja tänas

MERILIN PIIRSA LU

23. veebruaril tähistati Saku vallas vabariigi aastapäeva kontsert-aktusega. Selle piduliku sündmuse raames tunnustati erilisel silma paistnud inimesi ja organisatsioone

SAKU VALLA KULDMÄRK

Mall Petersen – perearst, kelle juhitud töötas Saku Tervisekeskuses 38 meditsiinitöötajat. Tervisekeskus on sakulasele koht, kuhu tervise murega pöörduda ja kus ei pea oma lugu hakkama ajaloo algusest rääkima, vaid tohtril on kogu terviselugu juba teada.

Kuldmärgi pälvinud Mall Petersen Kuulo Vahteri joonistusel. Endast said joonistuse kõik valla teenetemärgi pälvinud inimesed.

SAKU VALLA HÕBEMÄRK

Eda Piisang – Saku Gümnaasiumi kunstiõpetuse õpetajana on ta panustanud põhikooli loovtööde läbiviimise kontseptsiooni loomisse ja loonud gümnaasiumiastme humanitaarsuuna kunstiõpetuse valikkursuse ja praktilise suuna keraamikakursuse ainekavad.

Piret Sahva – pikaajase Saku Gümnaasiumi õpetaja ja õppejuhina on andnud silmapaistva panuse

gümnaasiumi kui elutervet ja lugupidavat suhtumist kujundava kooli arengusse. Alati tasakaalukas, professionaalne ja väga kõrge empaatiavõimega.

Peeter Leidmaa – vallavolikogu pikaajaline liige, Metsanurme külaseltsi asutaja, juhatuse liige ja pikaajaline aktiivne eestvedaja, aktiivne spordi propageerija, matkade ja võistluste korraldaja ning spordirajatiste hea käekäigu eest seisja.

SAKU VALLA VAPIMÄRK

Maimu Schmidt – töötanud 24 aastat lasteaias Päikesekild ja aidanud suureks kasvatada mitu põlvkonda Saku lapsi. Tema aval lähenemine, praktiline meel ja tähelepanelik suhtumine lastesse sisendab turvalisust ja positiivset eluhoiakut.

Anne Kadaja – pikaajaline vallavalitsuse töötaja, kes on andnud panuse valla ehitusmaastikul. Tänu tema pühendumusele ja järjepidevusele on ehitatavate hoonete, rajatiste ja teede menetlemiseks kord majas.

Sven Valdmaa – aastate jooksul vabast ajast ja tasu saamata aidanud hooldada Saku suusaradu ja rajahooldustehnikat. Ta on sportliku ja tervisliku eluviisiga ning aktiivne Kiisa alevikuseltsi liige.

Anu Kallas – Kajamaa Kooli lojaalne ja pikaajalisem töötaja, kes on 30 aasta jooksul panustanud kooli arengusse ja toetanud valla hariduslike erivajadustega õpilaste õpinguid. Ta on võtnud kanda õpilaste karjääriõppe koordineerimise ja olnud mentoriks paljudele kolleegidele.

Juhani Lipso – töötanud vallavalitsuses 12 aastat. Ta on legendaarne IT mees vallamajas ja kõikides valla hallatavates asutustes. Tunnustatud kolleeg ja kõrgelt hinnatud oma valdkonna spetsialist.

Maire Nurmeots – töötanud vallavalitsuses 21 aastat, suurema osa pearaamatupidajana. Kvaliteedimärgi tema tööle annavad sisuliste märkusteta

aastaruanded, asutuste eelarved ja nende menetlemine.

Laura Linnaks – teinud 17 aastat suurepärase ja eeldatavast tulemuslikumat tööd Saku Muusikakooli kandleõpetajana. Üks muusikakooli rahvamuusikaansambli loojatest ja juhendajatest.

Elsi Medina – töötanud 11 aastat lasteaias Päikesekild rühmaõpetajana ja mänguterapeudina. Avatud, seab esikohale lapsed, märgates nende erinevusi ja luues võimalusi nende igakülgses arendamiseks. Töörühma „Erivajadusega laps“ liige ja mitmete tugimaterjalide kaasautor.

Gerrit Kanarbik – inspireeriv, õpilasi toetav ja mõistev ning uurimustele õppele orienteeritud füüsikaõpetaja. Olnud aastaid tegev ülekooolilise klassidevahelise mälumängu korraldamisel ja tegus ka maakondlikul tasandil.

Aino Katsalainen – töötanud 38 aastat lasteaias Terake peamiselt sõimerühma õpetaja abina. Ta on paljudele lasteaiateed alustavatele lastele esimeseks turvaliseks inimeseks, kellele toetuda.

Heli Pärn – töötanud 37 aastat lasteaias Terake. Võtab igat rühma last nagu oma, samas jäädes autoriteediks. Terake ei ole talle koht, kus töö käia, vaid koht, kus saab veidikenegi alates lastest maailma paremaks muuta.

Mart Siimann – MTÜ Juuliku Külaseltsi asutajaliige, juhatanud seda järjepidevalt 15 aastat. Tema eestvedamisel on piirkonna elanikud koondunud ühtseks kogukonnaks ja arendanud avalikku ruumi.

SAKU VALLA TÄNUKIRI

Jürgen Tina – pikaajalise ja pühendunud töö eest Kurtna Koolis.

Maarja Kändmaa – aktiivse ja pühendunud töö eest Saku Gümnaasiumi õpetajana.

Eda Piisang

Piret Sahva

Peeter Leidmaa

Kristiina Seppel – aktiivse tegutsemise eest EELK Saku Toomase koguduses.

Kairi Nõukas – kriisideks valmisoleku ja riigikaitselise vabatahtliku tegevuse edendamise eest Saku vallas.

Anne-Ly Suvi – pühendunud töö eest Saku valla spordi- ja kultuuritöö korraldamisel.

Juhan Talpsepp – suure panuse eest Saku kiriku hoone valmimisse.

Vaike Pähn – aktiivse tegutsemise eest EELK Saku Toomase koguduses.

Kristjan Kaer – panuse eest Saku valla vähekindlustatud perede laste toetamisel.

Katre Ulmas – suure panuse eest varjevõrkude töötoa koordineerimisel.

Lehte Jõelet – pikaajalise ja pühendunud vabatahtliku töö eest Saku pensionäride ühenduses Elukaar.

Lauri Koost – riigikaitselise vabatahtliku tegevuse edendamise eest.

Aire Tuul – pühendunud töö eest Saku Vallavalitsuses.

Anne Emmus – pikaajalise ja pühendunud töö eest Saku Vallaraamatukogus.

Küllike Printseva – pikaajalise ja pühendunud töö eest Saku Vallaraamatukogus.

SAKU VALLA ETTEVÕTLUS-AUHIND 2022

KUUT (Fabritseeritud aktid OÜ)

Anna Lutteri vanasse kanalasse rajatud õpi-, töö- ja peotuba KUUT on parim näide kohaliku noore entusiasti töövõidust, olles populaarne paik nii eraklientide kui ettevõtete jaoks.

Aasta ettevõtlusauhinna pälvis Anna Lutteri loodud KUUT

AASTA TEGU 2022

AS Alexela – täisfunktsionaalse tankla rajamine Tammemäele

KAUNIS KODU 2022 VÕITJAD

Eramute kategoorias

I koht Kullerkupu tn 2, Saku alevik – perekond Sohkin

II koht Nurga tn 4, Kiisa alevik – perekond Pello

III koht Kirsi tn 25, Saku alevik – perekond Lattu

Kortermajade kategoorias

II koht Ülase tn 12, Saku alevik

III koht Uus-Saku tn 8, Saku alevik

Kaunilt korrastatud kortermaja eripreemia: Kannikese tn 6 korteriühistu, Saku alevikus

Maastiku hästi sobitatud arhitektuuri eripreemia: Küla Villa OÜ, Kajamaa külas

AASTA KODUKAISTJA

Naiskodukaitse Harju Ringkonna Saku Jaoskond tunnustas Aasta Kodukaitsja 2022 tiitliga Saku Vallavalitsust.

Fotod, sh esikaane fotod: Erlend Štaub

Vallavalitsuse istungid

MERILIN PIIRSALE

31. jaanuar

- Kinnitati lasteaia Päikesekild töötajate koosseis alates 1. veebruarist 2023.
- Sätetati õpilaste Saku Gümnaasiumi vastuvõtmise tingimused ja kord osas, mida ei reguleeri haridus- ja teadusministri 19.08.2010 määrus nr 43 „Õpilase kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord“.
- Määrati puuduva töövõimega isikule ettenägematu kulutuse katteks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Otsustati kompenseerida raske puudega lapsele toetava teenusena saviteraapia, raske puudega lapsele psühholoogi teenus ning raske puudega lapsele toetava teenusena programmi MTW (More Than Words) osalustasu.
- Seati hooldus ja määrati hooldaja sügava puudega isikule, et tagada talle abi igapäevaelu toimingutes.
- Otsustati osutada kindla sissetulekuta isikule ja puuduva töövõimega mitmetöötavale isikule võlanõustamisteenust Tallinna Sotsiaaltöö Keskuses kuni 10 tundi.
- Otsustati osutada töötule toimetulekuprobleemidega isikule tugiisikuteenust Saku Päevakeskuses kuni 10 tundi nädalas tasuta.
- Anti projekteerimistingimused üksiklamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Rohe-metsa, Kasemetsa küla; Helbe tee 9, Üksnurme küla ning Maali, Kasemetsa küla.
- Määrati Juuliku küla ja Saku aleviku Tariku ja Tarikupõllu kinnistute detailplaneeringujärgsetele liikluspindadele nimeks Siiriuse tänav, Komeedi tänav ja Päikese tänav ning

muudeti kohanimeregistrisse kantud Juuliku küla Kase tee, Kuu tee ja Tähe tee liikluspindade ruumikuju Tariku ja Tarikupõllu kinnistute detailplaneeringu alusel.

- Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse ruumi kolmetunnise üüriperioodi hinnaks 105 eurot.
- Esitati arvamus Keskkonnaametile Väike-Kõrnomaa karjääri keskkonnala nr HARM-086 muutmise menetluse keskkonnamõju hindamise eelhindangu täiendatud eelnõule.

7. veebruar

- Otsustati kompenseerida sügava puudega lapsele toetava teenusena Salu Kooli õpilaskodu kohatasu.
- Pikendati sügava puudega isikule viibimist Käo Tugikeskuses igapäevaelu toetamise teenusel päeva- ja nädalahoiuteenusena.
- Seati hooldus sügava puudega isikule ja raske puudega isikule, et tagada abi igapäevaelutoimingutes.
- Kompenseeriti lapsele osalemine Laste ja Noorte Kriisiprogrammi leinalaagris.
- Kompenseeriti raske puudega lapsele toetava teenusena psühholoogi teenuse osutamine.
- Tutvuti elektrienergia ühishanke tulemustega, kus osales 43 kohalikku omavalitsust. Edukas pakkumus oli Elektrum Eesti OÜ – marginaal 8 eurot/MWh (nii börs kui ka univerversaalsus), fikseeritud 400 eurot/MWh. Otsustati võtta kõige soodsama pakkumise teinud Elektrum Eesti OÜ börsihinna pakkumus.
- Esitati vastus Keskkonnaametile kõre ja kivisalisliku püsielupaikade kaitse alla võtmise ja kaitse-eeskirja muutmise kohta.
- Kooskõlastati Rehe küüni maaüksuse omanikuna Nodipõllu imbsüsteemi

asukoht ja nõustuti imbsüsteemist tulenevate kitsendustega.

- Saadi ülevaade jaanuaris antud ehitus- ja kasutuslubadest.

14. veebruar

- Kinnitati Saku valla tänukirjade ja auhinna Aasta Tegu 2022 saajad.
- Nõustuti keskkonnala väljaastamisega EstPak Plastik AS-ile.
- Anti otsustuskorras Saku Valla Spordikeskuse kohvikuruumid ja terrass viieks aastaks üürile Nutriente OÜ-le.
- Otsustati korraldada lihthankena riigihange „Saku Kultuurikeskuse LED ekraaniga treileri ostmine“ eeldatava maksumusega 45 000 eurot käibemaksuta.
- Määrati raskustes olevale isikule küttematerjali ostuks ning puuduva töövõimega töötule isikule küttematerjali ostuks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Anti projekteerimistingimused üksiklamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Tõdva tee 13, Tõdva küla ning Nurga tee 4a, Metsanurme küla.
- Määrati Saku Vallavalitsuse 26. juuli 2022. a korraldusega nr 435 kehtestatud detailplaneeringu alusel Juuliku külas asuvate katastriüksuste Tariku ja Tarikupõllu ning Saku alevikus asuvate katastriüksuste Viimsi metskond 24 ja Tariku haljak jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Anti nõusolek Kiisa alevikus asuvate katastriüksuste Jõekäärü tn 23 ja Jõekäärü tn 25 vahelise piiri muutmiseks ning määrati uute piiridega moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

OLULISED NUMBRID

Hädaabinumber (kiirabi, pääste, politsei)	112
Perearsti nõuandeliin	1220

Piirkonnapolitseinik Enely Meho	5887 1994
Piirkonnapolitseinik Kätlin Murre	5855 7455
Vastuvõtt kokkuleppel	
Volitatud loomaarst	504 1060

Vallavolikogu

16. veebruari volikogu istungist võttis osa 14 liiget. Puudus seitse.

- Kiideti heaks Harju maakonna arengustrategia 2040.
- Kehtestati 1. märtsist 2023 Saku valla eelarvest sotsiaaltoetuste maksmiseks madala netosisissetuleku piiriks ühe pere liikme kohta 450 eurot.
- Otsustati esitada arvamus kaevandamisega rikutud maa korrastamistingimustele Tammemäel. Tegemist

on jätkuvalt Saku valla elanike jaoks peamise perspektiivse supluskohaga ning Saku Vallavolikogu jääb oma varasemate supluskohta tingimuste juurde. Lisaks on oluline tagada kogu Tammemäe läänekaldal ohutu ja sujuv vetteminek.

- Muudeti korterelamute elukeskkonna parendamise toetuse maksmise tingimusi ja korda.
- Kehtestati huvide deklaratsiooni esitamise kohustus järgmistele isikutele:

Saku Vallavalitsuse kantselei ja teenistuste juhid, Saku Vallavalitsuse järelevalve inspektor, Saku Vallavalitsuse keskkonnakaitse inspektor, Saku Vallavalitsuse hallatavate asutuste juhid, AS Saku Maja juhatuse ja nõukogu liikmed. Moodustati huvide deklaratsioonide kontrollimiseks komisjon koosseisus volikogu esimees, vallavanem ja vallasekretär.

• Kinnitati rahvakohtuniku kandidaatideks Teele Raja ja Marko Tali.

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE AVALIK ARUTELU

Saku Vallavalitsuse 20.09.2022 korraldusega nr 553 algatati **Rail Baltica Kurtna peatuse detailplaneering (DP)**, anti lähte seisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Saku Vallavalitsus korraldab planeeringu esmase eskiislahenduse avaliku arutelu **29. märtsil 2023 kell 17** Kurtna koolis, Kurtna tee 50. DP materjalidega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: https://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust ning Saku valla geoportaalil EVALD:

<https://service.eomap.ee/saku-vald/#/planeeringud/planeeringud/1017>.

DETAILPLANEERING

Alates 27.03.2023 kuni 09.04.2023 on Saku Vallavalitsuses (Juubelitammete tee 15, Saku alevik), Saku valla kodulehel: https://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust ning Saku valla geoinfosüsteemis EVALD: <https://service.eomap.ee/sakuvald/#/planeeringud/planeeringud/945> avalikul väljapanekul Saku valla Tännassilma küla **Kokatalu tee 5 ja lähiala detailplaneering (DP)**.

DP võeti vastu Saku Vallavalitsuse 14.02.2023 korraldusega nr 118.

DP-ga nähakse ette Kokatalu tee 5 maaüksuse 2 elamumaa krundiks jaotamine, hoonestusalade ja ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. DP-ga määratud ehitusõiguse kohaselt

on kruntidel pos1 ja pos2 lubatud ehitada 1 üksikelamu ja 3 abihoonet. Üksikelamu max kõrgus on 9 m ning abihoonetel 6 m. Kruntide max täisehitusprotsent on 20%. Tännassilma tee äärde on ette nähtud üldplaneeringukohane kaitsehaljastuse ala ning krundi pos2 hoonestusala planeerimisel on sellega arvestatud. Juurdepääs krundile pos1 on ette nähtud Kokatalu teelt ning krundile pos2 Tännassilma teelt.

DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja looduskeskkonnale.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada DP kohta arvamust.

- Võeti vastu detailplaneering Tännassilma küla Kokatalu tee 5 maaüksusel ja lähialal.
- Otsustati korraldada Saku valla bussitranspordi hange.

21. veebruar

- Eraldati sporditegevuse toetus perioodil 01.03.2023–31.08.2023 Saue Taekwondoklubile, kes pakub Saku valla lastele ja noortele võimalust osaleda sporditegevuses.

- Kinnitati lasteaia Päikesekild hoolekogu koosseisu Viktoria Januškevits.
- Võeti peremehetu ehitise arvele Kasemetsa külas aiandusühistu „DSK AÜ“ territooriumil asuv 0,4 kV mast-alajaam.
- Otsustati kompenseerida lapsele kognitiivse funktsiooni uuringu tasu.
- Pikendati isikule sotsiaalteenusena eluruumi kasutusse andmist aadressil Tallinna mnt 1a, Saku alevik.
- Anti 1Partner Kinnisvara Tallinn OÜ-le õigus paigutada 1,5×1 m

suurune reklaambänner perioodil 21.02–31.12.2023 Saku alevikus Oja tn 17 piirdeaikülge.

- Kooskõlastati kavandatava Siluri-Ordoviitsiumi puurkaevu asukoht aadressil Kuusesalu, Rahula küla.
- Anti nõusolek Saku vallas Üksnurme külas asuvate katastriüksuste Männisalu ja Tammi piiride muutmiseks ning jagamiseks ning määrati moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Vabatahtlikud seltsilised

MERILIN PIIRSAU

Valla sotsiaalhoolekandeteenistus kohtus veebruaris vabatahtlike seltsiliste projekti organisaatoritega ja projektis osalejatega, et rääkida sellest, mis tehtud ning arutada edasist koostööd.

Vabatahtlike seltsiliste projekti eesmärgiks on vabatahtlike abiga toetada eakaid (vanuses 65+) ja täisealisi erivajadustega inimesi, kes vajavad igapäevase eluga toimetulekul abi, tuge või seltsi. Vabatahtlik saab abivajajaga vestelda või koos jalutada, samuti abiks olla väiksematel majapidamistöodel. Vabatahtlik saab toetada abivajajat ka tohtri juures käimisel või poe külastamisel. Vabatahtlikud pakuvad suhtlemist ja seltsi ka hoolekandeaustuste klientidele, kellega koos saab uusi lugeda või näiteks mälestusi jagada.

Vabatahtliku seltsilise projekti on oodatud kõik Saku valla elanikud, kes

Sotsiaalhoolekandeteenistuse juht Eike Hunt, juhtumikorraldaja Kaire Kopli, vabatahtlikud seltsilised Reet Liivamägi ja Kristi Simovart ning projekti koordinaator Karin Talalaev.

Foto: Annika Kubja

soovivad hakata vabatahtlikuks seltsiliseks eakatele või erivajadustega inimestele või kes soovivad oma lähedastele või tuttavatele seltsilist leida.

Endast on oodatud märku andma ka need, kes vabatahtliku seltsilise abi sooviksid.

Lisainfo

www.seltsilised.ee

Vabatahtlike seltsiliste Harjumaa koordinaator Karin Talalaev, karin.talalaev@gmail.com
Tel 529 9161

VAJALIKUD TELEFONINUMBRID

Saku Sõnumid

Kõigil võib elus ette tulla olukordi, kus on vaja abi. Tuletame meelde vajalikud telefoninumbriid, kuhu hädaolukorras või muu murega pöörduda.

Hädaabinumber 112

Hädaolukorras helista alati kõigepealt 112, mitte näiteks lähedastele. On olukordi, kus iga sekund loeb ja selleks, et abi kiiremini kohale jõuaks, peaks Häirekeskus olema esimene, kellele olukorrast teada annad. Kuula päästekorraldaja juhiseid. Tema on saanud kõne juhtimiseks ning olulise info väljaselgitamiseks vastava põhjaliku väljaõppe. Usalda teda ning järgi antud juhiseid, vasta küsimustele kiiresti ja võimalikult täpselt – see võib päästa sinu või kellegi teise elu.

Ütle esimese asjana, mis juhtus – liiklusõnnetus, tulekahju, keegi kukkus või oled metsa eksinud. Ütle kindlasti, kas on vigastatud. Seejärel küsi päästekorraldaja lisaküsimusi, et selgitada välja olukorra tõsidus ning see millist abi on vaja.

Ütle võimalikult täpselt oma aadress või kirjelda asukohta, kuhu abi

on vaja – näiteks siis, kui sa ei ole ise abivajaja juures. Sinu kõne positsioneeritakse, kuid see ei pruugi alati olla täpne ja seetõttu küsi päästekorraldaja asukohta alati üle. Võimaluse korral ütle oma koordinaadid.

Sotsiaalkindlustusameti infotelefon 612 1360

Antakse infot, nõustatakse, juhendatakse ja abistatakse sotsiaalkindlustusameti tegevusvaldkonda puudutavates küsimustes. Isiklike andmete kohta küsimust esitades küsitakse isikukoodi. Infotelefon töötab igal tööpäeval kell 09–17.

Kuu viimasel reedel vastatakse kõnelele kell 09–13.

Ohvriabi kriisitelefon 116 006

Ohvriabi kriisitelefon pakub tuge ja ärakuulamist, kui oled kogenud vägi-valda, kaotust, sattunud traumeerivasse olukorda või on see juhtunud sinu lähedase või tuttavaga. Kriisitelefon nõustab kuulavad, jagavad infot abivõimaluste kohta ning viivad sind vajadusel kokku õigete spetsialistidega.

Lasteabi telefon 116 111

Lasteabi pakub laste ja perede aitamiseks ning toetamiseks ööpäevaringset üle-eestilist tasuta nõustamist telefoni ja interneti teel. Pöördujatele antakse nõu, juhendatakse, jagatakse infot ning aidatakse abivajava ja hädaohus oleva lapse juhtumites. Töövälisel ajal täidetakse viimaste osas lastekaitsetöötaja rolli.

Emotsionaalse toe ja hingehoiu telefon 116 123

Kui vajad emotsionaalset tuge, sul on mure enda või lähedase haiguse pärast, esinevad eksistentsiaalsed või spirituaalsed küsimused, vajad tuge leinas või surija ja tema lähedaste toetamisega.

Inimkaubanduse ennetamise ja ohvrite abistamise nõuandeliin 660 7320

Aidatakse inimkaubanduse ohvreid ja informeeritakse inimesi inimkaubanduse ennetamise ja ohvrite abistamise võimalustest, tingimustest, eeskirjadest ja ohtudest välismaal.

Saku jäätmejaama uus haldur ja hinnakiri

STIINA VARD | keskkonnaspetsialist

Saku jäätmejaama senise halduri AS Ragn-Sells keskkonnaloa kehtivuse lõp-
pemise tõttu korraldas Saku Vallavalitsus
riigihanke, mille tulemusel haldab
alates 4. märtsist jäätmejaama Eesti
Keskkonnateenused AS. Jäätmejaama
lahtiolekuajad jäävad endiseks, muutub
hinnakiri ja jaama asendiplaan ning edas-
pidi tuleb mõningaid tasulisi jäätmeid
kohapeal kaaluda.

Nagu varasemalt, on ka uues hinna-
kirjas eraldi hinnad sissekirjutusega
Saku valla elanikele ja teistele eraisiku-
tele. Võrreldes eelmise hinnakirjaga on

nüüdsest Saku valla elanikul mitmeid
jäätmeliike soodsam üle anda. Oluline
muutus on toimunud ohtlike jäätmetega.
Eelnevalt on kõik ohtlikud jäätmed olnud
tasuta piiramatuse koguses nii valla elani-
kele kui ka teistele eraisikutele, aga kui-
võrd seda võimalust kasutati pahatahtli-
kult ära, siis nüüdsest on elanikule tasuta
üleantavatele ohtlikele jäätmetele seatud
piirkogused ja mitteelanikule enam kõik
ohtlike jäätmete liigid tasuta ei ole.

Tuletame meelde, et nü Saku jäätme-
jaamas kui ka Kiisa jäätmepunktis võe-
takse jäätmeid vastu vaid eraisikutelt ning

neid, mis pärinevad kodumajapidamistest.
Jäätmejaamas ja jäätmepunktis ei teenin-
data juriidilisi isikuid. Saku jäätmejaamas
toimub isikute tuvastamine ID-kaardi
alusel.

Saku jäätmejaama lahtiolekuajad
E-T SULETUD
K-R 12 – 19
L-P 11 – 18
Riiklikel pühadel on jäätmejaam sule-
tud.
Saku jäätmejaam asub aadressil Tiigi
tn 15, Saku alevik, tel 5886 4335.

Jäätmeliik	Hind (KM-ga)	
	Saku valla elanikule	Teistele eraisikutele
Paber ja kartong	tasuta	tasuta
Klaaspakend	tasuta	tasuta
Segapakend	tasuta	tasuta
Plast	kuni 0,5 m³ – tasuta üle 0,5 m³ – 11,88 EUR/m³	15 EUR/m³
Tekstiil ja rõivad	kuni 0,3 m³ – tasuta üle 0,3 m³ – 0,01 EUR/m³	24 EUR/m³
Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	tasuta	30 EUR/m³
Metall	tasuta	tasuta
Elektroonikajäätmed	tasuta	tasuta
Rehvid	8 tk tasuta	8 tk tasuta
Klaas	kuni 1 m³ – tasuta üle 1 m³ – 30 EUR/m³	30 EUR/m³
Suurjäätmed	kuni 1 m³ – tasuta üle 1 m³ – 10,80 EUR/m³	15 EUR/m³
Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	59,88 EUR/m³	70 EUR/m³
Puit	tasuta	tasuta
Töödeldud puit	9,48 EUR/m³	15 EUR/m³
Ehitus- ja lammutussegapraht	29,88 EUR/m³	35 EUR/m³
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed	10,80 EUR/m³	16,50 EUR/m³
Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed	kuni 0,6 m³ – tasuta üle 0,6 m³ – 3,48 EUR/m³	12 EUR/m³
Oksad	tasuta	tasuta
Värvid, trükkivärvid, liimid ja vaigud	kuni 30 l – tasuta üle 30 l – 0,55 EUR/kg	0,60 EUR/kg
Ohtlike jäätmetega saastunud pakendid	kuni 20 kg – tasuta üle 20 kg – 0,40 EUR/kg	0,55 EUR/kg
Õlifiltrid	tasuta	0,35 EUR/kg
Lahustid	kuni 10 l – tasuta üle 10 l – 0,28 EUR/kg	0,28 EUR/kg
Happed, leelised	kuni 10 l – tasuta üle 10 l – 3,35 EUR/kg	3,50 EUR/kg
Kemikaalid	kuni 20 l – tasuta üle 20 l – 3,35 EUR/kg	3,50 EUR/kg
Pestitsiidid	tasuta	3,50 EUR/kg
Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	tasuta	tasuta
Õli ja rasv	kuni 20 l – tasuta üle 20 l – 0,26 EUR/kg	0,26 EUR/kg
Ravimid	tasuta	3,50 EUR/kg
Pesuained	kuni 20 l – tasuta üle 20 l – 0,26 EUR/kg	3,00 EUR/kg
Patareid ja akud, sh pliiakud	tasuta	tasuta
Vanaõli	kuni 20 l – tasuta üle 20 l – 0,10 EUR/kg	0,20 EUR/kg
Tulekustutid	2 tk tasuta	2 tk tasuta

Korteriühistud saavad taotleda vallalt toetust elukeskkonna parendamiseks

HELE-MALL KINK | arendusspetsialist

Taotluste esitamise tähtaeg on 31. märts 2023 ning taotlused tuleb esitada Saku valla e-toetuste keskkonnas. Taotlusvoor avanes 1. märtsil 2023.

Eesmärk on toetada korterelamute hoovide või õuealade heakorrastamist ja haljastamist ning seeläbi parandada avaliku ruumi väljanägemist ja keskkonnahoidu, suurendada korteriühistute omaalgatust ja koostöötahet, tugevdada sotsiaalseid suhteid korterelamutes ja suurendada kogukonna aktiivsust.

Rõhk on hoovidel ja õuealadel ning kõik toetatavad tegevused kajastuvad toetuse andmise korras.

Tegevustele, mis on seotud korteremaja renoveerimisega, sh välisfassaad, rõdud, linnupeletajad, akende vahetus, trepikojad jms ei ole võimalik toetust taotleda.

Toetuse suurus kuni 1000 eurot korterelamu kohta, kuid mitte rohkem kui 50% kavandatava tegevuse abikõlblikust maksumusest:

- puude, põõsaste, püsikute, roni- ja lilletaimede soetamiseks ja istutamiseks;
- lillevaaside, -amplite soetamiseks ja paigaldamiseks;
- istutusmaterjali soetamiseks ja istutamiseks;
- muru rajamiseks ja sambla tõrjeks;
- puude või põõsaste raieks ja hooldusloikuseks;
- turvakaamerate paigaldamiseks.

Toetuse suurus kuni 10 000 eurot korterelamu kohta, kuid mitte rohkem kui 50% kavandatava tegevuse abikõlblikust maksumusest:

- jäätmemajade ehitamiseks või korrastamiseks või süvakogumismahutite paigaldamiseks;
- ühiskasutatava mänguväljaku või puhkeala rajamiseks või parendamiseks;
- teede ja parkimiskohtade (autod, jalgrattad, tõukerattad jm) ehitamiseks või korrastamiseks;
- abihoone (kuuri, rattamaja vm) ehitamiseks või rekonstrueerimiseks;
- kaugkütte-, vee- ja reoveetorustike või sadeveelahenduste rajamiseks või rekonstrueerimiseks;
- valgustuse rajamiseks või parendamiseks;
- elektrisõidukite (autod, jalgrattad, tõukerattad jm) laadimistaristu rajamiseks;
- piirde või pesuplatside lammutamiseks või parendamiseks.

Toetust võib taotleda mitmele tegevusele (nii haljastus kui ehitus), kuid maksimaalne toetus kokku on 10 000 eurot. Ehitustegevuste puhul tuleb lähtuda ehitusseadustikust. Ajakavasse tuleb arvestada ehituslubade (-teatiste), kaavelubade, kasutuslubade (-teatiste), projekteerimise jms menetlusprotsess, mis võib olla aeganõudev. Enne taotluse koostamist tehke kindlaks, milliseid lubasid või kooskõlastusi

Silla tn 2 KÜ korrastustööd.

Foto: Anne-Ly Suvi

vaja läheb. Tekkinud küsimustele vastab ehitus- ja planeerimisteenistus.

Üheks oluliseks lisaks taotluse juures on korteriühistu üldkoosoleku või põhikirjast tulenevate volituste alusel juhatuse koosoleku protokoll koopia, mis sisaldab otsust – milliseid tegevusi kavatakse projektiga ellu viia ja et on olemas omafinantseeringu summa. Toetus makstakse välja pärast tegevuste elluviimist ja aruande kinnitamist.

Olenevalt tegevustest on vaja taotlusele lisada veel ehitiste (parkimiskohtade, siseteede, abihoonete, mänguväljakute, jäätmemajade ja süvakogumismahutite) ehituse ning kaugkütte-, vee-, reovee- ja sadeveetorustike rekonstrueerimise korral ka eskiisjoonis/asendiplaan koos selgitusega.

Hea projekti aluseks on hinnapakkumistele tuginedes koostatud eelarve.

Tekkinud küsimustele vastab arendusspetsialist Hele-Mall Kink tel 671 405, 528 7877 või e-post helemall.kink@sakuvald.ee

Kannikese tn 6 KÜ süvamahutid.

Foto: Tarmo Savi

2022. aastal toetatud projektid

Korteriühistu	Tegevus	Toetus eurodes
Kiisa alevik, Kuuse tn 8 korteriühistu	Vee- ja reoveetorustiku rajamine	5033
Saku alevik, Tallinna mnt 21 korteriühistu	Süvakogumismahutite rajamine kahele kortermajale – Tallinna mnt. 19 ja Tallinna mnt. 21	7107
Saku alevik, Tallinna mnt 21 korteriühistu	Parkimisplatsi rajamine	5280
Saku alevik, Uus-Saku tn 10 korteriühistu	Vee- ja kanalisatsioonitorustike renoveerimine	680
Saku alevik, Kannikese tn 6 korteriühistu	Süvakogumismahutite rajamine mitmele kortermajale – Kannikese tn 4, 6, 8 ja Tallinna mnt 13	3740
Saku alevik, Aiandi tn 2a korteriühistu	Elamu territooriumi korrastamine	5250
Saku alevik, Silla tn 2 korteriühistu	Majja tuleva veetoru vahetus, sh. kaevetöödest tulenevalt olemasoleva olukorra taastamine; õueala korrastamine: amortiseerunud kõnniteede uuendamine ja kolme parkimiskoha lisamine	6970
Saku alevik, Teaduse tn 18 korteriühistu	Sadeveetorustike rekonstrueerimine	4800
Saku alevik, Uusmäe tn 2 korteriühistu	Puude istutamine, prügimajanduse ja parkimise korrastamine sh parkimisjoonte, numbrite ja prügimaja värvimine	447

Saku vald koostab kliima- ja energiakava

Energex Energy Experts

Harku, Saku ja Kiili vallad on ühiselt asunud koostama kliima- ja energiakava. Kava peamine eesmärk on suurendada valdade võimekust kliimamuutustega kohanemiseks ning vähendada kasvuhoonegaaside emissiooni.

Jaauari lõpus toimus avaseminar, mille käigus andsid kava koostajad ettevõttest Energex Energy Experts ülevaate Euroopa Liidu rohelisest kokkuleppest, meid ees ootavatest kliimarisikidest ja möödunud aastakümnete ilmastikunäitajatest. Avaseminaride käigus arutleti muutuva ilmastikuga kaasnevate probleemide ja ohtude aga ka võimaluste üle erinevates eluvaldkondades. Täpsem ülevaade on võimalik saada valla kodulehelt: www.sakuvald.ee/kliima-ja-energiakava

Veebruaris ja märtsis kaardistatakse valdade kliima- ja energiavaldkonna hetkeseis, koondatakse energiakasutuse ja kasvuhoonegaaside heitmete andmed, selgitatakse välja olulisemad ilmastikust tingitud ohukohad nii elukeskkonna planeerimises, looduskeskkonnas, ehituses ja taristus, energiamajanduses kui ka muudes valdkondades. Siinkohal on igal

elanikul võimalik kaasa rääkida ja juhtida tähelepanu teda puudutavatele probleemidele. Seda saab teha valla kodulehel või kasutades QR koodi:

Kogutud info põhjal valmib märtsi lõpuks kliima- ja energiakava esimene vahearuanne, millele järgnevad aprillis

valdkondlikud töötod, kus kõigil on võimalik kaasa mõelda, kuidas muuta enda koduvald kliimarisikidele vastupidavamaks ja liikuda keskkonnasäästlikuma tuleviku poole. Töötubade kohta jagatakse täpsemat infot märtsis.

Mai lõpuks valmib teise etapi vahearuanne, mis võtab arvesse kogutud ettepanekuid ja püstitab valdadele eesmärgid ja tegevuskava eesmärkide poole liikumiseks. Suvel toimub täiendava tagasiside kogumine ning augusti lõpuks valmib igale vallale eraldiseisev ja kolme valla ühine kliima- ja energiakava.

Saku valla eakate ühendused ootavad rõõmuga uusi liikmeid

MERILIN PIIRSAU

Käesoleva aasta 1. jaanuari seisuga elab Saku vallas 1651 inimest, kes on vanemad kui 65-aastased. Lähima 10 aasta jooksul on pensioniikka jõudmas täien-davalt üle 1100 vallaelaniku.

Vallas tegutseb neli eakate ühen-dust – Kajamaa piirkonna pensionäride seltsing Meelespea, Saku Diabeetikute Selts, seltsing Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka Pensionäride Ühendus (Ki-Ku-Ta-Ro PÜ) ja seltsing Saku pensionäride ühendus Elukaar. Neid organisatsioone ühendab Saku valla tegusate Eakate Nõukogu (edaspidi Eakate Nõukogu).

Nõukogu tegevusest

Eakate Nõukogu kogub informat-siooni Saku vallas ametlikult elavate eakate probleemide kohta ja edastab need koos võimalike lahendustega volikogule ja vallavalitsusele. Samuti edastab nõukogu eakatele teavet valla

pakutavate avalike teenuste kohta, Eakate Nõukogu korraldab kohtumisi, seminare, diskussioone ja muid üritusi, mis aitavad kaasa eakate elukeskkonna parandamisele. Samuti koordineerib Saku eakate ühenduste koostööd ning arendab koostööd ka teiste sarnaste ühendustega Eestis ja välisriikides, eel-kõige Saku valla sõprusvaldades.

9. veebruaril toimus Eakate Nõukogu koosolek, kus kinnitati nõu-kogu koosseis ja täiendati põhikirja. Samuti kooskõlastati 2023. aasta tege-vuskava. Nõukogu koosseisu kuuluvad vallavolikogu liikmed ja vallavalitsuse töötajad ning kohalike eakate organi-satsioonide poolt nimetatud esindajad.

Eakate Nõukogusse kuuluvad:

Maie Krestinov (Elukaar PÜ)

Ivar Raig (Elukaar PÜ)

Aino Kiiver (Saku Diabeetikute Selts)

Elve Viitamees (TÕKA)

Marianne Õun (Ki-Ku-Ta-Ro PÜ)
Elen Jahimaa (Saku Vallavalitsus)
Eike Hunt (Saku Vallavalitsus)
Maimi Pärn (Saku Päevakeskus)
Marianne Rande (Ki-Ku-Ta-Ro PÜ).
Nõukogu esimees Lemmi Oro (Saku Vallavolikogu)

Kõik on oodatud liituma

Eakate ühendustega tasub liituda igal 65+ vallaelanikul, sest ühenduse tegevustes osalemine pakub vaheldust igapäevarutiinile ja annab võimaluse leida uusi tuttavaid. Liitudes saab ka kõige kiiremini kätte kogu eakatele pakutavate sündmuste info, sest liik-med saavad teavet nii valla sündmuste kui oma seltsi korraldatavate üri-tuste kohta. Olgu tegu siis koolituse, treeningu või pidustustega. Et liitu-misotsust oleks kergem teha, tutvus-tame eakate ühendusi märtsi ja aprilli lehes.

KIISA-KURTNA-TAGADI-ROOBUKA PENSIONÄRIDE ÜHENDUS

Juba ligi 30 aastat on Saku val-las tegutsenud Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka Pensionäride Ühendus ehk lühendatult Ki-Ku-Ta-Ro-PÜ. Seltsingu järjepidevuse hoidja Marianne Õun räägib nende tegemistest pisut lähemalt.

„Ligi 30 tegutsemisaasta jooksul on meie liikmeskond ületanud ka 100 piiri, aga aastad teevad oma töö ja praegu on seltsingu nimekirjas 89 inimest. Neist 65 võtab seltsi tegemistest aktiivselt osa.“

Ki-Ku-Ta-Ro-PÜ seltsing loodi 1994. aastal eesmärgiga pakkuda eaka-tele huvitavaid tegevusi ja koosviibi-misi. Me käime koos, et luua, märgata, hoolida, õppida ja reisida. Tegutseme iseseisvalt ja valla tegevustoetuse abil. Meie pesa asub Kiisa Vabaajakeskuses.

Seltsingu traditsiooniks on mitme-sugused koosviibimised ja väljasõidud. Kolm korda aastas – kevadel, sügisel ja jõuluajal saame kokku, et ühiselt pidutseda. Aasta jooksul korraldame väljasõite teatrisse, Eestimaa kaunitesse kohtadesse, osaleme eakatele mõeldud üritustel nii maakonnas kui ka üle Eesti.

Õpime „padjaklubi“ korraldatud

loengutel ja kursustel uusi asju või tuletame meelde vanu, et ennast värskena hoida. Teemadeks on olnud näiteks mälutreening, lugemisharjumused, ravimid ja toitumine. Vahel vaatame koos filme.

Tegevustes on olnud ka väiksemaid pause, olgu siis eestvedajate haiguse või koroonapandeemia tõttu, aga kui

vahepeal ongi üritusi harvemaks jäänud, siis takistuste möödudes oleme uuesti tegutsema asunud.

Viimase aja sündmustest on olnud tähtsaim Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamine. 18. märtsil on ees ootamas loeng „Toitumine vanemas eas, toidu-lisandid ja vitamiinid“. See on mõeldud eelkõige eakatele ja kõigile, kes on

Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka Pensionäride Ühenduse järjepidevuse hoidja on Marianne Õun (keskel).
Fotod: Erlend Štaub

huvitatud tervislikust toitumisest. Lektori eest tasub vald. Märtsis ja aprillis on plaan külastada teatrietendusi ning aprillis peame kevadpidu Kiisal.

Ootame väga oma seltsingusse uusi liikmeid. Kuigi tundub, et praegu on mõnaperiood, sest 65+ inimesed peavad end veel nooreks ning eakate ühendustega ühinema ei kipu ja veidi vanematel võtab otsustamine vahel rohkem aega, julgustan siiski meiega liituma! Oodatud on kõik, kel sära silmis ja kelle

hing ihkab midagi heas seltskonnas koos teha.

Teiste endavanuste hulka tasub tulla juba seepärast, et kodus mitte nüristuda. Seltsinguga liitudes saab ennast hellitada uute tutvuste ja ühistegemistega. Meil on häid ideid ja palju toremaid inimesi. Elu huvitavaks tegemine ja põnevamaks muutmine on ju igapäevseks enda käes.

Ki-Ku-Ta-Ro-PÜ seltsinguga liitumiseks tuleb vaid tulla Kiisa

Vabaajakeskusesse ja oma soovist teavitada. Maja pererahvas on meie tegemistega hästi kursis – administraatori lauas istub Inna Murre, kes on meie juhatuse aktiivne liige. Samuti võib mulle helistada telefonil 514 2880, olen alati kättesaadaval. Kiisa Vabaajakeskuses olen kohal igal esmaspäeval kell 18-21.

29. aprillil kell 13 toimuv kevadpidu on hakatuseks ja tutvumiseks parim võimalus. Kõik on oodatud!

SAKU DIABEETIKUTE SELTS

Saku Diabeetikute Seltsil on tänavu tähtis aasta, sest märtsis täitub asutamisest 20 aastat. Seltsi tegemistest räägib lähemalt üks asutajatest, juhatuse liige Aino Kiiver.

„Saku Diabeetikute Seltsi nimekirjas on praegu üle 100 inimese. Mõte seltsi loomiseks tuli siis, kui pisut rohkem kui 20 aastat tagasi sain diabeedi diagnoosi. Käisin Magdaleena haiglas kuulamas ühte temaatilist loengut ning hakkasin mõtlema, et teised sama diagnoosiga inimesed vajaksid võib-olla samuti infot, mis aitaks haigusega toime tulla. 23. märtsil 2003 tegime koos kahe teise inimesega asutamislepingu ning hakkasime üritusi korraldama.

Praegu tegeleme peamiselt elukestva õppega. Üks kord kuus esmaspäeviti toimub loeng, kus kõigepealt astub üles üks-kaks esinejat ning sellele järgneb avatud mikrofoni.

Aastate jooksul on toimunud kohtumised eri spetsialistidega, näiteks on rääkimas käinud silmaarst ja jala-kabineti õde. Samuti oleme kutsunud ettevõtteid presenteerima diabeetikute jaoks vajalikke tooteid, oleme degusteerinud diabeetikutele sobivaid toite ja jooke, läbi viinud veresuhkru mõõtmisi ja muid terviseiga seotud protseduure.

Eelmisest aastast pöörame erilist tähelepanu vaimsele tervisele ning tegeleme Anu Jonuksi juhendamisel mälu-treeninguga.

Seltsi traditsiooniks on iga-aastane kahepäevane väljasõit, kus sõidame mõnda kaunisse Eestimaa kohta, tutvume sealsete vaatamisväärsustega ja saame kokku kohaliku piirkonna diabeetikute ühendusega.

Igal aastal tähistame kolmekuninga päeva, mille raames külastame mõnda kirikut. Peame mees ka 14. novembrit, mis on ülemaailmne diabeedi päev.

Sel puhul korraldab Eesti Diabeediliit ürituse, mis toimub tavaliselt Tallinnas või Tartus ning meie esindajad on seal samuti kohal.

Meie seltsi liikmeks võivad tulla kõik, kes on motiveeritud ja huvitatud tervise edendamisest. Üksi ei jõua sa iial selle teadmiste hulga, mille sa saad organiseeritult. Liikmestaatus ei ole piiritletud vanusega ega diagnoosiga. Sa ei pea olema diabeetik, et meiega ühineda.

Tänavuse kevade tähtsaim sündmus on 23. märtsil kell 13 toimuv Saku Diabeetikute Seltsi 20. aastapäeva tähistamine Kiisa Vabaajakeskuses. Peame pidu koos muusika ja sünnipäevatoridiga.

Kes soovib seltsiga liituda, võib kohale tulla meie üritustele (infot leiab Saku Sõnumite Kuhu minna rubriigist) või võtta minuga ühendust telefonil 5685 5502 või e-posti teel aino.kiiver@mail.ee.

Seltsi liikmetele on aastamaks 5 eurot ning kui käime väljasõitudel, siis tuleb samuti tasuda osalustasu.

Meie seltsis on head, abivalmid ja üksteist toetavad inimesed. Seltsiga liitumine annab põhjuse kodunt välja tulla ja suhelda toredate inimestega. Lisaks saab üritustel ka uusi teadmisi, mis aitavad elu tervislikumaks muuta. Vähe on rõõmuks vaja ning me oleme 20 aasta jooksul oma seltsis palju rõõmu leidnud.“

NB! Aprilli Saku Sõnumitest saab lähemalt lugeda Meelespea ja Elukaare kohta.

Saku Diabeetikute Seltsi aktiiv Urve Kaljo, Aino Kiiver, Helle Vahenõmm ja Krista Maidla.

Koolituste, tegevusringide, eakate ühenduste ja teenuste kohta leiab informatsiooni valla veebilehelt:
www.sakuvald.ee/eakatele

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

Eesti Töötukassa

Kevad ja koolide lõpetamised lähenevad. Esimene on tavaliselt hea uudis ja seda oodatakse väga. Teise puhul võib olla nii ja naa. Kui astud lihtsalt ühest klassist järgmisesse, pead ilmselt muretsema ainult eksamite pärast. Kui aga seisad otsuse ees, mis võib mõjutada kogu sinu elu, võib kõhu seest õõnsaks võtta küll. Üks tark inimene ütles mulle kord, et ei ole olemas valet otsust, sest sel hetkel, kui sa otsustad, sa teed juba õigesti. Tagantjärei saab otsust lihtsalt hinnata või veel parem – mõelda, mida järgmine kord teisiti teha. Kui seda muidugi üldse vaja on.

Mis puudutab aga enda edasise elu suuna valimist, siis väikest abi ja nõu pole patt otsida. Kohtume Eesti Töötukassa karjäärikeskuse programmijuhi Liina Lilleniiduga Tallinna Karjäärikeskuses, mis asub Fahle kvartalis vanas pabervabriku hoones. Juba sisse astudes tundub see koht väga põnev.

Olen kuulnud, et Tallinna Karjäärikeskus on unikaalne lahendus kogu Euroopas, aga millega täpsemalt tegu on?

Eesti Töötukassa Tallinna Karjäärikeskus avas uksed augustis 2020. Me ise ütleme, et karjäärikeskus on enese avastamise keskus! Digitaalsete eksponaatide abil saavad külastajad hinnata oma võimeid ja oskusi ning need siis oma kasuks tööle panna. Loomulikult ei puudu võimalus spetsialistiga oma tööelust ja plaanidest rääkida, olgu selleks siis karjäärinõustamine, tööintervjuu või kooli sisseastumisvestluse läbimängimine, CV ja motivatsioonikirja kohendamine.

Lisaks oleme kasvanud aga ka sündmuste toimumise paigaks, kus peetakse konverentse, infopäevi, seminare ja raamatuesitlusi. Päris sageli kerkib siia *pop-up* meediastuudio, kus valmivad *podcast*'id, miniloengud ja kantakse üle erinevaid veebisündmusi. Kõik selleks, et pakkuda meie ekspertide teadmiste ja kogemuste näol tuge neile, kes seda vajavad.

Nõu küsivad ja saavad nii põhi-
kooli kui gümnaasiumi lõpetajad,

lapsevanemad, 55+ töötajad, tervise-
muredega töötajad kui ka paljud tei-
sed sihtgrupid.

.....

Liina Lilleniit: Nõu küsivad ja saavad nii põhikooli kui gümnaasiumi lõpetajad, lapsevanemad, 55+ töötajad, tervisemuredega töötajad kui ka paljud teised sihtgrupid.

.....

Kes on keskusesse oodatud ja kellele karjääriteenused mõeldud?

Meie juurde on oodatud tõesti igaüks – töötotsijad, koolinoored, karjääripöoret plaanivad inimesed või need, kel lihtsalt soov end paremini tundma õppida. Karjäärinõustamise sooviga, või siis grupikülastuse jaoks, kui on mõte tulla näiteks kogu klassiga, tuleb aeg eelnevalt kindlasti broneerida, kuid eksponaatte kasutada ja karjäärispetsialistiga nõu pidada saab ka lihtsalt uksest sisse astudes. Kõik eksponaadid on varustatud õpetusega kolmes keeles, nii et kasutamine on lihtne ja mugav.

Näiteks „Oskuste ja huvide seljakotis“ saad kaardistada oma tugevusi, et seeläbi saada kinnitust, et oled oma valikutes õigel teel või võiksid hoopis kaaluda alternatiive. „Tunne oma võimeid“ eksponaat pakub võimalust testida oma käelist, ruumilist ja keelelist võimekust, värvitaju ning reaktsioonikiirust.

Kindlasti tasub eksponaate kasutada siis, kui olete juba broneerinud aja karjäärinõustamisele või ees seisab töövestlus. Paljudel eksponaatidel on võimalus saada tulemused endale meilipostkasti, et neid kas koos karjääri-spetsialistiga või iseseisvalt analüüsida. Nii on kohtumiseks pool tööd juba tehtud ja saad keskenduda detailide lihvimisele.

Teete koostööd ka Saku valla koolidega, et õpilasi koolilõpetamiseks ja edasisteks valikuteks paremini ette valmistada. Kevad on peagi käes, mis

on teie põhilised soovitud, mida noortele jagate?

Tõsi, Saku valla koolidega on meil juba mitu aastat hea koostöö – oleme õpilastega töötubasid läbi viinud nii siin karjäärikeskuses kui olnud kohal koolide endi karjääripäevadel. On tõesti hea meel, et koolid on oma noorte suhtes nii toetavad ja hoolivad.

Küsisin oma kolleegidelt, kes igapäevaselt noortega kohtuvad, millele nemad rõhku panevad. Mingeid imenippe, mis tagaks suurepäraseid tulemusi õppetöös meil kahjuks pakkuda ei ole, küll aga vajavad noortele (ja ka lapsevanematele) meelde tuletamist mõned lihtsad põhitõed.

Nii näiteks ütleb meie karjääriinfo spetsialist Krista Niit, kes on ka Saku koolide koostööpartner, et sisseastumiskatseid võib võrrelda olümpiamängudeks valmistumisega. See on noorele ja sageli ka lapsevanematele väga pingeline periood, kus tulemuste saavutamiseks peab hoidma nii enda vaimu kui keha.

● ● ● ● ● ●

Krista Niit: See on noorele ja sageli ka lapsevanematele väga pingeline periood, kus tulemuste saavutamiseks peab hoidma nii enda vaimu kui keha.

.....

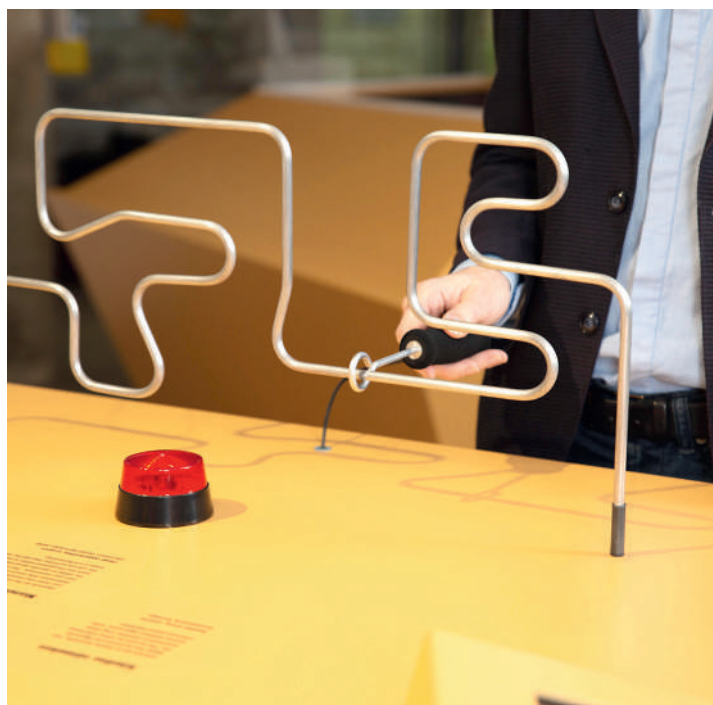
Seega üks väga tähtis asi – hoolitse enda eest. Režiimi tekitamine ja selle pidamine on üli-üli-oluline! Söö tervislikult, liigu värskes õhus ja maga piisavalt, et saaksid olla vormis. Magamine on väga tähtis, et keha ja aju saaksid puhkust ja suudaksid sellest perioodist võitjana välja tulla. Lapsevanemad – ärge palun planeerige koolilõpuperioodi pikki puhkuseid ja suuri sündmusi, mis hakkavad keskendumist segama.

On palju noori, kelle valdavaks tundeks on ärevus, sest neil on väga selge siht ja eesmärk minna ühte kindlasse kooli ja erialale, seega suur

Virtuaalselt intervjuueerijalt saad 100% ausa tagasiside.

Fotod: Eesti Töötukassa

„Tunne oma võimeid“ eksponaadiga saad testida oma käelist osavust.

saavutussurve ning hirm selle ees, kui plaanid ei realiseeru. Siinkohal saab lapsevanem toeks olla ja pinget maandada, mõeldes koos noorega välja ka plaani B ja veel parem kui ka C ja D. Praegu on viimane hetk sellega alustada – võtke aega, et rahulikult tutvuda koolide kodulehekülgedega. Vaadake, millised on õppesuunad ja valikained, kas need toetaksid noort ka edasistes plaanides. Vahel tuleb oma sihtpunkti minna lihtsalt väikese ringiga.

Mõnikord võib aga soovitud kooli sisse saamine jääda hoopis tehniliste probleemide taha. **Vaadake üle, et noorel on kehtiv ID kaart ja et ta teab oma ID kaardi PIN1 ja PIN2 koodi.** Kui katsetele registreerimise vms tähtaeg on kukkumas ja sul pole võimalik end tuvastada, jääd lihtsalt ukse taha. Uue kaardi taotlemine või koodide uuendamise võtab aega, mida aga ei pruugi ühel hetkel enam olla.

Noored on sisseastumistel sageli maininud hirmu vestluste ees – ei teata, mida võidakse küsida, mis teemadel valmistuda, mida rääkida endast ja nii edasi. Kas vestluseks on ka võimalik treenida?

Jaa, ikka on. Jällegi on esmalt lapsevanemal võimalus aidata – suunake noor tegelema **silmaringi avardamisega**. Rääkige temaga päevapoliitistel

teemadel, arutlege uudiste üle, sirvige koos ajalehti või populaarseid veebisaite, külastage kultuurisündmusi. Küsimus „Mis raamatut sa viimati lugesid?“ on üks sagedamini esitatavaid vestlusküsimusi, seega tasub valmistuda.

Ja nii nagu kosmonaudid või rallisõitjad teevad „kuiva trenni“ simulaatoritel, on ka vestluseks võimalik sel moel valmistuda. Karjäärikeskuses on üks põnev eksponaat – virtuaalne vestlusboks, mis aitab harjutada nii tööle ja kooli kandideerimisvestlusel osalemist, et tunda ennast realses kandideerimiskorras julgemalt ja enesekindlamalt ning olla valmis intervjuerija küsimustele vastama.

Videos küsitakse enimlevinud intervjuuküsimusi ja vastused salvestatakse. Saad saata need enda e-postile ning analüüsida, kas siis koos pereliikme või õpetajaga või pidada nõu meie karjäärispetsialistiga. Nii saad lihvida enda vastuseid selgemaks ning kehakeelt mõjusamaks ja ennast kõrvalt vaadata.

Ja loomulikult saad vestluse läbi mängida ka koos karjäärispetsialistiga, kes annab sulle näpunäiteid, kuidas end parimal moel esitleda.

Kui on soov täpsemalt teada saada karjääriteenuste kohta või häid nõuandeid ja nippe, siis kust neid leida võib?

Töötukassal on valminud uus veebileht www.minukarjaar.ee, kust leiab palju vajalikku nii noor kui täiskasvanu. Saad valida oma teekonna ja avastada palju põnevat ning kasulikku materjali, mis sind valikutes toetab.

Lisaks toimub 11.-14. aprillil virtuaalne töö- ja karjäärimess, www.toomess.ee, kus on olemas kõik meie pakutavad võimalused – saab tutvuda tööpakkumistega, osaleda praktilises töötoas või motiveerival grupinõustamisel, kuulata infotunde ja vestelda karjäärinõustajaga. Või teha koos spetsialistiga läbi vestlussimulatsioon, üle vaadata oma CV ja motivatsioonikiri. Oodatud on kõik – ka alaealistele leidub palju põnevat. Mess on kõigile tasuta – astu läbi, see on see üks nädal aastas, kus sul on võimalik lühikese perioodi jooksul ennast karjäärialaselt võimsalt edasi arendada!

Noortele mõeldud värbamispäev toimub 18. mail Tallinna Karjäärikeskuses. Selle eesmärk on aidata leida suveks töö ja kohtuda tööandjatega kohapeal. Tööandja saab registreeruda noorte värbamispäevale võttes ühendust Aet Treiga, tel 5883 4684, aet.trei@tootukassa.ee. Ootame Saku valla tööandjaid aktiivselt osalema ja kutsume noori värbamispäeva külastama. Jälgige sündmuste kalendrit töötukassa kodulehelt.

Tuljaku dirigent Killu Rikker: muusikaga tegelemine

MERILIN PIIRSALU

Segakoor Tuljak on Saku rahvale hästi tuttav. Koor astub lavale paljudel olulistel valla üritustel, aga käib esinemas mujal kodumaal ning ka piiri taga. Tuljaku eesotsas seisab pea neli aastat dirigendina Killu Rikker, kellega tegime juttu tema teekonnast muusikas, dirigeerimises ja Tuljaku juhtimises.

Oled sündinud ja kasvanud Vändras. Kuidas muusika sinu ellu jõudis?

Ütlesin väiksena emale, et tahan minna temaga ühe maja juurde. Viisin ta Vändra muusikakooli ukse ette ja teatasin, et soovin sellesse majja õppima asuda. Ma ei mäleta, kuidas teadsin seda soovida. Ilmselt raamatukogus käies kuulsin muusikakoolist möödudes helisid ja see paelus mind. Seda ma samuti ei mäleta, miks valisin just klaveri, aga küllap seetõttu, et klaver oli maal vana-vanemate kodus olemas.

Kui klaveriõpingud lõppesid ja lastemuusikakool ametlikult läbi sai, oli mul põhikooli lõpuni veel paar aastat. Soov oli muusikaga edasi tegeleda ja saksofon tundus põnev pill. Vanaema ütles küll, et ta ostaks mulle meeleldi flöödi, kuna see oli tema arvates tütarlapsele sobilik. Mina aga nõudsin jäärpäiselt saksofoni. Nii ta lõpuks andiski alla ja kinkis mulle altsaksofoni. Olin väga õnnelik, et ta minu sooviga arvestas. Olin aastaid istunud üksinda klaveri taga ning pärast seda puhkpilliorkestris koos teistega musitseerida oli ääretult tore ja põnev. Puhkpilliorkestriga käisime ka ühel laulupeol, mis oli hoopis teistsugune kogemus kui koolikooriga laulupeol osalemine.

Mis sai sinust peale Vändra muusikakooli lõpetamist?

Lõpuaktusel iseloomustas direktor ja minu esimene dirigeerimise õpetaja Imbi Orav kõiki lõpetajaid. Minule andis ta kaasa mõtte, et võiksin dirigeerimisega edasi tegeleda, kuna minus on nii musikaalsus kui selgelt loetav käsi. Kuna dirigeerimistunnid olid ääretult põnevad ja mulle hirmsasti meeldis klaveril koorilaule mängida, partiisid laulda ja juhatada, siis haarasin mõttest

Tuljaku dirigendipuldis on Killu seisnud peaaegu neli aastat. Pildil on hingedepäeva kontsert Saku kirikus koos Kalamaja segakooriga.
Foto: Katrin Saar

kinni. Õppisin dirigeerimist neli aastat Heino Elleri nimelises Tartu muusikakoolis Karin Herne dirigeerimisklassis. Lõpetasin aastal 2006. Samal aastal alustasin õpinguid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias professor Ants Üleoja dirigeerimisklassis. 2010 olin läbinud bakalaureuseõppe õppekava dirigeerimise erialal ja mulle omistati humanitaarteaduste bakalaureuse kraad. 2012 lõpetasin magistriõppe kooridiregeerimise eriala *cum laude* ja sain magistrikraadi Kunstide Magister *Master of Arts; MA*.

Miks muusika õppimine on vajalik?

Muusika on üks inimese väljendusviisidest. Muusikaga tegelemine rikastab, avardab mõttemaailma, annab uusi teadmisi, võimaldab luua ja kogeda. Ükski pala ei ole järgnevatel kordadel samamoodi esitatud kui eelnevatel. Interpretatsioon on alati huvitav, põnev ja ainukordne. See ongi paeluv.

Muusikaga tegeledes olen kohutunud huvitavate inimestega, leidnud uusi tutvavaid ja sõpru, õppinud meeskonnatööd ja vastutust. Koorilaul on võimaldanud mitmeid põnevaid

reise. Olen veendunud, et inimesed, kes tegelevad ükskõik millise kunsti-valdkonnaga, on vaimselt rikkamad ja õnnelikumad.

Mille üle lisaks muusikale veel rõõmustad?

Mulle pakub rõõmu, et olen osanud elu üles ehitada nii, et saan tegeleda asjadega, mis toovad rahulolu ja motiveerivad tegutsema. Alustasin ettevõtlusega, et saaksin tegeleda oma kutsumusega. Kuna dirigenditöö on alarahastatud, siis ettevõtlus annab mulle võimaluse pidada dirigendi ametit, mida üle kõige armastan ja mis silmad särada paneb.

Olen õnnelik, et mul on kodu Nõmme mändide all, teen tööd, mida armastan, ja mul on kaks toredat poega. Lisaks muusikale on väga oluline koht minu elus spordil. Minu puhul peab paika ütlus- terves kehas terve vaim! Kui üks on tasakaalust väljas, mõjutab see automaatselt teist. Oluline võtmesõna on tasakaal. Muusika ja sport on mind saatnud lapsest saati. Need on kaks valdkonda, milleta ma oma elu ette ei kujuta.

rikastab ja avardab mõttemaailma

Millist rolli sport on sinu elus mänginud ja mis rolli mängib see aastal 2023, kui on käimas liikumisaasta?

Algkoolis tegelesin peotantsu, kergejõustiku, ujumise ja jalgpalliga. Ühel hetkel olin valiku ees: sport või muusika. Vaatamata sellele, et langetasin otsuse muusika kasuks, on sport jäänud mind saatma tänaseni.

Kõige pöörasem kogemus spordiga jääb aastasse 2017, kui Audentese spordiklubi treener Signe Tilk vajab oma lõputööks inimest, keda lühikese ajaga treenida lavale võistleva. Nii algas meie 5,5 kuu pikkune ühine igapäevane pingutus, mille lõpuks pidin osalema algajate võistlusel Bikini Fitnessis.

Nõustusin seda hullumeelset teekonda kaasa tegema kahel põhjusel. Esiteks tekkis sportlik huvi, kas peale kahe lapse ilmale toomist on võimalik treenida endale kõhulihased. Teiseks tekkis tohutu uudishimu teada saada, kui palju on minus tahtejõudu see väljakutse läbida.

Kuna algajate võistlus 2017. aasta sügisel ootamatult ära jäi, tuli mul minna Eesti meistrivõistlustele. Tundsin suurt aukartust kogenud võistlejate ees, olles ise pisut vähem kui pool aastat võistlusteks treeninud. Lisaks puudus mul

selle alaga igasugune varasem kokkupuude ja kogemus. Treener Signe ütles loetud päevad enne võistlusi, et võitnud oleme me igal juhul mõlemad: statistika järgi jõuab alustanud kümnest naisest lavale üks kuni kaks, kuna teekond selleni on ränk. Mina aga olen saavutanud elu parima vormi ja tema saab lõputöö tehtud. Tal oli õigus! Rasked treeningud, kuude pikkune toitumiskava jälgimine ja võistlused olid kogu vaeva väärt. Boonusena sain hulga teadmisi jõusaalis treenimisest ja tervislikust toitumisest. See katsumus pani mind elu teise nurga alt nägema, väärtustama lihtsaid rõõme, mida varasemalt näha ei osanud ja märkama enda ümber hoopis teistsuguse elustiiliga inimesi. Olen Signele tänaseni tänulik ja vaatan tagasi tänu ja kerge muigega. Ühtlasi sai minu uudishimu rahuldatud: suutsin väljakutse läbida, jõudsin lavale, sain kõhulihased ja saavutasin võistlustel oma pikkuse kategoorias 5. koha.

Jõusaalis treenimise pisik saadab mind tänaseni. Naudin lisaks jõusaali treeningutele jooksmist, rattasõitu ja ujumist. Trenni teen alati koos hea muusikaga, ilma selleta vist enam ei oskagi. Muusika kuulamine treeningutel annab lisaenergiat ja mõnusa laengu, tekib sünergia minu, muusika ja spordi vahel. See on üks parimaid viise alustada oma päeva!

Millised on sinu muusikalise tegevusega seotud kollektiivid ja töökohad?

Esimesed kogemused kooritöös sain Tartus Elleri kooli õpingute ajal Tarbatu segakoori juures. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia esimese kursuse tudengina hakkasin käima Haapsalus, kus juhendasin koos koolivenna Jaanus Kannuga Haapsalu meeskoori.

Peale esimese kursuse dirigeerimiseksamit tegi erialaõpetaja Ants Üleoja meile kursusevenna Kuldar Schütsiga ettepaneku tulla abilisteks Inseneride Meeskoori juurde, kus ma sain koos õpetaja ja Kuldariga koori juhendada seitse aastat.

Lisaks olen olnud mitmete kooride abidirigent ja peadirigent. 2019. aastast olen Saku segakoori Tuljak peadirigent ja kunstiline juht.

Kuidas sa Tuljaku dirigendipuliti jõudsid ja miks otsustasid selle töö vastu võtta?

Aastatel 2017–2018 olin külalisdirigent Viljandimaa Kammerkoori juures. Saavutasime aprillis 2018. aastal kooriga XIV Eesti Kammerkooride Festivalil 3. koha ja mulle omistati parima dirigendi preemia. Minu hooajalise dirigenditöö lõpp Viljandis langes kokku ajaga, mil Tuljak otsis uut dirigenti. Üks koorilaulja Viljandist soovitas mind oma sõbrannale Tuljakust, peale mida võttis Tuljak minuga ühendust. Kuna kogemus Viljandimaa kammerkoori juures oli väga rikastav ja inspireeriv, otsustasin kandideerida ja osutusin peale näidisproovi valituks.

Kuidas sa Tuljakut iseloomustad?

Tuljaku segakooris laulab tore sõpruskond, erinevate elualade inimesed, keda ühendab kirg koorimuusika ja laulmise vastu. Vaatamata pikale Covidi perioodile, mis on jättnud kooridele üle Eesti oma jälje, on Tuljak püsima jäänud. Käiakse koos laulmas, suhtlemas, panustatakse projektidesse, osaletakse laululaagrites, tuntakse rõõmu ühisest kollektiivist ja laulmisest. Rõõmu pakub humoorikas laululembene seltskond, põnevad prooviperioodid, ilusad muusikahetked, koori inspireeriv hääleseadja ja õlg öla tunnet pakkuvad lauljad.

Mulle dirigendina pakuvad erilist rõõmu hetked, mil koor end kontsertidel kokku võtab, ületab ja üllatab. Enim naudin sellistel hetkedel pianosid. Hea koor ei ole see, kes oskab laulda fortes, vaid pianos.

Mida tahaksid kindlasti veel elus kogeda?

Koostööd erinevate Eesti muusikutega, kuna see on alati väga huvitav ja rikastav kogemus. Esimene koostöö Tuljaku peadirigendi ametis oli mul Tõnis Mäega Rapla kirikus. 2020. aasta suvel nautisin väga meie ühist kontserti koos Puuluubiga, aastal 2021 koos Sten-Olle Moldauga.

2022. aasta alguses andsime ühise kontserdi ansambliga Dagö, kellega

2017 võttis Killu vastu väljakutse treenida fitnessis võistlusvormi ja sai Eesti meistrivõistlustel 5. koha. Foto: Siim Kinnas.

koostöö jätkus suvel, kui astusime üles muusikafestivalil Sack von Sound.

Covidi tõttu jäi meil ära Tuljaku 50. juubelikontsert, milleks valmistusime ligi aasta. Kontsert oli planeeritud kahes osas, millest esimene osa valmis koostöös Anne Türipuga, kes lavastas Veljo Tormise 17. eesti pulmalaulu ja Kihnu pulmalaulud. Plaanis on see üles soojendada ja anda kaks kontserti, esimene neist Sakus ja teine Kihnu saarel. Selle kavaga pidime minema Tuljakuga ka Jaapanisse, kuid paraku lükkus see Covidi tõttu edasi. Loodan väga, et saame kavaga veel üles astuda.

Olen erinevate maakondade laulu-päevadel juhendanud nii poistekoore, naiskoore, segakoore kui ka meeskoore. Puudub veel kogemus juhatada suurel laulupeol, mida soovin kindlasti kogeda.

Millised on Tuljaku käesoleva aasta plaanid?

Eesti Vabariigi 105. aastapäeva kontsert-aktusel esinesime koos Tanel Padariga. Kevadel ootavad meid kevadkontserdid Sakus ja Väandras. Ootan suure põnevusega kontserti Väandra äsja, 2. veebruaril, avatud Mihkel Lüdigi nimelises saalis, mille avasid pidulikult Tõnu Kaljuste, Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Tallinna Kammerorkester. Õhinaga ootan seda kontserti põhjusel, et akustik Linda Madalik saali akustikat renoveerimise käigus testis ja parendas ning see on suurepärane saal just koorilaulu esitamiseks.

3. juunil astume üles Saku laulu- ja tantsupäeval. 7.–9. juulil osaleme Väikesaarte laulupeol Kassaris. 12. augustil saab meid kuulda ja näha Viru folgil koos ansambliga Dagö. Traditsiooniks on saanud igaaastane Sack von Sound Sakus, kus ka tänavu kaasa teeme. Peale sügist ja jõule ootab meid loodetavasti ammu planeeritud ja Covidi tõttu edasi lükkunud kontsertreis Jaapanisse, sõpruslinna Saku.

Kes sa oleksid, kui poleks see, kes oled?

Ma arvan, et oleksin luuletaja, romaanide kirjutaja või ajakirjanik.

Varateismelisena armastasin lugeda luuletusi. Minu suureks eeskujuks ja lemmik poetessiks oli Doris Kareva.

◀ Killu koos Tanel Padari bändiga 23. veebruaril kontsert-aktusel.
Foto: Erlend Štaub

✓ Esimene koostöö Tuljaku peadirigendi ametis oli Tõnis Mäega Rapla kirikus.
Foto: Tamur Lang

Tema eeskujul hakkasin ise luuletusi kirjutama. Mulle meeldis kooliajal kirjutada kirjandeid ja luuletusi. Õpetaja Hannes Tomingas utsitas mind osalema luulekonkurssidel. Mõned luuletused

said žürii poolt ka ära märgitud. See oli alati põnev ettevõtmine. Mäletan, et kinkisin kunagi oma vanaemale sünnipäevaks luuletuse, mille peale ta ütles, et parim kingitus on alati iseenda tehtud.

SEGAKOOR TULJAK

Segakoor Tuljak asutati Saku kooli lauluõpetaja Otniell Jürissaare eestvedamisel 1970. a oktoobris. Saku muusikaelu üheks kandvamaks jõuks kujunenud laulukollektiivis oli tippaegadel ligi 90 lauljat.

Koori esimeseks toetajaks oli Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituut, täna on esinduskoori tegevus jätkunud Saku valla finantseerimisel ja toel.

Hetkel 25 lauljat ühendav kollektiiv käib koos kaks korda nädalas, Teaduse 1 ruumides. Igal hooajal valmistatakse ette vähemalt kaks kava. Traditsioonilised on jõulukontserdid ning esinemised Eestimaa kirikutes.

Alates 2001. aastast on koori hooaja tippsündmusteks ning publiku tõmbenumbriteks kujunenud iga-kevadised muusikalised etendused (öö- või kevadkontserdid), kuhu on kaasatud külaliskollektiivid, professionaalsed muusikud ning solistid.

Segakoor Tuljak võtab vastu uusi lauljaid kõikidesse häälerühmadesse!

Saku Toomase koguduse 10 aastat

MAGNE MØLSTER | EELK Saku Toomase koguduse õpetaja

Veebruari alguses tähistas EELK Saku Toomase kogudus oma 10. aastapäeva sünnipäevanädalaga. Ürituste hulgas oli piiskoplik jumalateenistus ning kontsert Saku Mandoliinidega.

Koguduse ajalugu ulatub tegelikult kaugemale kui 2013. aasta. See läheb vähemalt 1994. aastani, kui taasavati Saku palvemaja. Peale aastaid EELK Hageri Lambertuse koguduse abikirikuna sündis iseseisev Saku Toomase kogudus küünlapäeval, 2. veebruaril 2013. Rajamisaasta lõpus oli liikmikirjas 21 inimest. Kümme aastat hiljem on liikmete arv 206. 2022. aasta sügisel liitusid mitmed uued inimesed. Üks neist oli ajaloolane Reigo Rosenthal. Koguduse juhatuse ettepanekul on ta võtnud endale eesmärgiks kirjutada koguduse ajalugu. Rosenthalil on juba suur osa uurimis- ja kirjutamistööd seljataga ning kevade jooksul peaks valmima manuskript, mis võiks pakuda huvi ka laiemale ringile kui ainult koguduse liikmed. Ajalugu pannakse kindlasti koguduse kodulehele üles. Kui leitakse viise finantseerimiseks, on koguduse soov seda ajalugu ka paberkanalil välja anda. Ajalugu algab juba Eesti Vennastekoguduse tegevustega Saku palvemajas 1920ndatel. Kirjeldatakse, kuidas palvemaja kasutati muudeks tegevusteks nõukogude ajal, näiteks postkontorina.

Kas Saku kirik on valmis?

Vastus on ei! Vähemalt 200 000 eurot on veel vaja koguda. Lootus on juba sel kevadel õueala valmis teha. Vald tegeleb suurema pargiosa haljastusega, sest see on valla maa. Parkimisplats tehti enam-vähem valmis novembris. Kuid kogudus vastutab selle ala eest, mis on kiriku seinale kõige lähemal. Kiriku sees peasaalis on veel puudu mõned akustilised elemendid ja „vahesein“, millega saab soovi korral eraldada kirikusaali tagaosa ülejäänud saalist. Trepikodades ei ole hetkel midagi veel päris valmis. Nagu seadus nõuab, peame paigaldama ka invalifti. Rõdule tuleb panna põrandaplaadid ning hiljem osta ja paigaldada digitaalne orel. Keldrikorrusele on vaja teha suurem ringiruum ja saun

Saku Mandoliinide kontsert.

Foto: Magne Mølster

ning see möbleerida. Allkorruse ringiruumid on mõeldud eelkõige koguduse laste- ja noortetööks, kuid neid saab ka välja rentida.

2022 oli aktiivne aasta

Veebruaris peeti koguduse nõukogu koosolek, kus saime ühiselt tõdeda, et 2022 on olnud aktiivne aasta. Avalikkuses on pälvitud palju tähelepanu kirikukellad, nende pühitsemine ja ülespanemine. Suur tänu kõigile, kes on toetanud! Praegu löövad kellad jumalateenistuste ja talitustega seoses (matused, laulatused jne). Lisaks lüüakse vasaraga täistunni lööke kella 8-st 20-ni.

Advendiaja üks suur ettevõtmine oli Saku lasteaedadele mõeldud jõuluseiklused. Kokku osales kümnel etendusel 270 last koos õpetajatega.

Mitmel korral on kogudus saatnud abisaadetisi Ukrainasse. Saku inimesed on saanud selleks tuua kirikusse toitu ja meditsiinitarbeid. Alates suvest on toimunud regulaarsed venekeelsed vestlusõhtud Sakus elavatele ukrainlastele.

2022. aastal oli (osaliselt covid-19 piirangute tõttu) kontsertide arv veidi madalam kui ootasime. Tänavu peetakse kindlasti rohkem kirikukontserte. Neli on juba toimunud ja tulemas on veel.

Huvi väljaspoolt Sakut uue kiriku vastu on endiselt suur. Tulevad grupid nii erinevatest kogudustest kui ka omavalitsustest, nii Eestist kui ka välismaalt. Märtsis saabuvad Eesti ja Soome luterliku kiriku kirikuvalitsused tutvuma Saku koguduse ja kiriku ehitamise looga.

SOOVID AIDATA SAKU KIRIKUT VALMIS EHTADA?

Saaja: Saku Kiriku Ehitus SA

SEB: EE041010220215648221

SWEDBANK: EE952200221056504915

LHV: EE857700771004603321

Kiisal tegutseb Siiri VJ keraamikastuudio

SIIRI VIILIPUS | keraamikastuudio perenaine

Pea kuus aastat tagasi hakkasin valla rentima ruume, kus vanasti pesitses Kiisa rahvamaja. Kui rahvamaja kolis uude majja, oli õige aeg valla poole pöörduda ja näidata üles soovi teha Kiisale keraamikastuudio. Alguses polnudki konkreetset plaani ega teadmist, kuidas stuudio ülalpidamisega hakkama saada, aga enam ei mahtunud kodustesse tingimustesse ära ja suuremad ruumid olid hädavajalikud.

Kõige tähtsam on huvi

Keraamikaga tegelemiseks pole tarvis eelteadmisi ega oskusi, piisab huvist ja tahtest. Nii saigi valla inimestele välja hõigatud, et sügisel alustame laste ja ka täiskasvanute keraamikaringidega. Aastast aastasse on keraamikaring muutunud üha populaarsemaks just laste seas. Kindlasti on siin oma osa Saku valla huvialatoetusel, mis teeb lapsevanemale kuutasu taskukohasemaks ja ka asjaolul, et Kiisa piirkonna lapsed saavad tundi ise kohale, tavaliselt kooli juurest bussiga otse keraamikastuudio ette, nii et lastevanematel ei ole nii palju edasi-tagasi sõitmist.

Keraamikastuudios käivad koos ka kord nädalas täiskasvanud ja saavad samamoodi osa savimaagiast.

Fantastiline savimaagia

Laste keraamikaringid toimuvad kord nädalas samas rütmis nagu koolis käimine. Üks kuu keraamikatunnis näeb välja umbes nii, et kahel nädalal pakub idee millegi voolimiseks välja juhendaja, kolmandal nädalal saab laps tulla enda mõtete ja soovidega ning neljandal

Keraamikatunnis saab keskenduda ja süveneda.

Fotod: erakogu

nädalal glasuuritakse. Kui lapsel on iga kord oma mõte ja loovfantaasia, siis saab seda realiseerida, juhendajana olen paindlik. Kõik valmis asjad saavad lapsed koju viia. Vahel vaatan laste loomingut ja mõtlen, millal mina enda superloovuse kaotasin, miks ma ise pole sellise asja peale tulnud, et teha näiteks koeranäoga tass? Laste fantaasial ei ole piire, täiskasvanud tihtipeale paraku mõtlevad üle ja siis tuleb välja n-ö täitsa tavaline asi. Meil on lastelt õppida!

Keraamika eelised

Pärast kahte-kolme kuud saviga tegelemist on lastel käes väga hea savi-tunnetus. Saviga tegelemine rahustab ja parandab keskendumisvõimet.

Käelisele peenmotoorika arenemisele annab saviga tegelemine suure tõuke. Keraamikatunnis ei ole iga kord raudset eesmärki, et kauss peab valmis saama, vaid oluline on emotsioonide väljastamine. See aitab parandada sisemist tasakaalu ja maandada pingeid. Ei ole harv juhus, kui laps rullibki terve tunni savi või mudib savikantsakat.

Taaskasutus on oluline

Savi kasutamine ei ole piiratud ja iga osaleja saab kasutada täpselt nii palju savi, kui on tema eseme tegelemiseks tarvis. Ülejäänud materjal läheb kellegi teise käes uuesti kasutusse, savi minema ei visata. Kiisa raamatukogust toome vanu ajalehti, et kasutada neid

Iga lapse valmistatud ese on oma iseloomuga.

Asjad võivad olla nii praktilised kui silmailuks.

glasuurimisel laua kaitseks. Oleme säästlikud ja mõtleme, kuidas materjalist kõik võtta ja mitte raisku lasta.

Savist esemete kaunistamiseks ja mustrite tegemiseks sobivad praktilised kõik esemed nii kodust kui loodusest: vanad pitslinikud, šabloonid, nõöbid, nõörid, kohvioad, oksad jne.

Panus kogukonda

Sügisel startis Siiri VJ keraamik-stuudio 15 lapsega. Tunnid on populaarsed ning tihti käivad ringis õed-vennad koos. Minule, kui kogukonnas 15 aastat elanule, on väga oluline, et saan läbi

keraamikaringi panustada kogukonna lastesse. Eriliselt teeb hinge soojaks, et mul on läbi aegade olnud 3-5 peret, kust käivad kaks või enam last keraamikaringis. Ringis on lapsi, kes alustasid n-ö minuga koos ehk on stuudio avamisest saadik käinud iga-aastases ringis. Kui esimest korda kohtusime, oli nii mõnigi 1. klassis, aga nüüd on juba sirgunud nooreks neiuks. Tore on, et ringis käib ka arvestatav hulk poisse.

Saviga tegelemine annab palju juurde peresuhetele ja kogukonnalaste omavahelise sõpruse tekkeks ning hoidmiseks.

Siiri VJ keraamikastuudio

Laste keraamikaring tegutseb oktoobrist kuni maini ning koos käiakse üks kord nädalas tund aega korraga. Praegu on ringis kõik kohad hõivatud, kuid loodetavasti tekib vabu kohti uuel hooajal.

Stuudios toimub ka keraamika ja savi müük, saab korraldada üritusi või tellida keraamika eritellimusi.

Kontakt: 5345 2745

või siirivj@gmail.com

Facebookis: Siiri VJ keraamika

KERAAMIKARINGI JUHENDAJA SIIRI VIILIPUS

Keraamika erialase haridusega Saku valla elanik 15 aastat Perenaine Siiri VJ keraamikastuudios

Väljaspool savimaailma riigiasutuse personalijuht

Foto: Lauri Oolma

Muinasjutt armastuse kõikvõimsusest

Rakvere Teater

Ukse kell. Ukse taga seisab lillede ja šampusega galantne härrasmees ja küsib Tanjat. Oodatud 20-aastase kaunitari asemel vaatab talle otsa aga 60-aastane ontlik vanatüdruk, samuti Tanja. Kuid uksega eksinud Igorit ei lasta niisama lihtsalt minema.

Nii algab Rakvere Teatri romantiline komöödia „Kuni ta suri”, kus ema ja kuuekümnenda-aastase tütre õhtuse vaikelu keerab pea peale ukse taha ilmunud Igor. Kuna võimukas pereema Sofja on väidetavalt suremas, kuid ei saa elust lahkuda süütundega, et tütar jääb ilma üksi, mehe ja lasteta, kerkib mures Tatjanale idee tutvustada Igorit... oma kavalierina. Iseenda õnne nimel räägitud valedest sünnib üha uusi ootamatusi, sütitades keskealistes tegelastes ootamatut elujanu. Südamlik vene komöödia tuletab meelde, et kunagi ei ole hilja

olla õnnelik, sest muinasjutud võivad juhtuda igapäevaga.

Peeter Raudsepa lavastatud „Kuni ta suri” etendub Kiisa Rahvamajas

esmaspäeval, 10. aprillil kell 19. Osades Ülle Lichtfeldt, Ülle Kaljuste, Anneli Rahkema ja Eduard Salmistu.

Foto: Kalev Lilleorg

Saku Valla Lasterikkaste tegemised

KAIRI ZALETAJEV | MTÜ Saku Valla Lasterikkad juhatuse liige

Saku Valla Lasterikkad ühendab ja kutsub liituma Saku vallas elavaid peresid, kus kasvamas neli ja enam last. Hetkel kuulub ühingusse 30 perekonda, sealhulgas kaks ukrainlaste peret, kokku 126 lapsega. Kõige vanemad on juba täisealised, noorimad beebid.

Meil toimuvad erinevad ühised üritused (kohtumisõhtud, seikluspäevad, kinoõhtud). Praegu olemegi käesoleva aasta tegevusi planeerimas. Juba aasta aega on meil oma ruumid Saku mõisa pargi serval Pargi tänaval. Tänu oma ruumidele saime alustada koostööd Tallinna Toidupangaga ning vahendame peredele toidukaupa.

Kõikides ettevõtmistes on olulised meie ühingu liikmetest vabatahtlikud, sest just vabatahtlikkuse alusel kogu ühing toimibki. Kiitus kõigile vabatahtlikele! Muidugi abistame vastastikku üksteist nõu ja jõuga.

Saku Valla Lasterikkad on Eesti Lasterikkaste Perede Liidu liige, kuhu kuulub veel 18 sarnast organisatsiooni üle Eesti, ja kelle üritusi, konkursse, koolitusi, toetusi, sündmuste pileteid

Lasterikkaste suvine üritus.

Foto: erakogu

me vahendame. Meie partneriks on Saku vald, meie tegevust ja ürituste korraldamist on toetanud ka Saku Õlletehas, Nurmiko, eraannetajad – oleme selle eest väga tänulikud.

Saku Valla Lasterikkaste tegemistel saab silma peal hoida Facebookis, kodulehel www.lasterikkad.ee/saku/, meiega saab ühendust aadressil sakupered@gmail.com.

Üleskutse koolieelsete lasteasutuste ajalooliste materjalide ja lugude jagamiseks

EEVI ROOS

Armsad Saku valla lasteaednikud (lasteasutuse kogu personal), lasteaedade/mängurühmade vilistlased ja Saku valla kogukond!

Koostamisel on Saku valla hariduselu kajastav raamat, milles käsitletakse eelnevaid ajastuid kuni 90ndate aastate keskpaigani. Sealhulgas ka erinevate koolieelsete lasteasutuste tegevusi.

Hetkel olen Saku valla koolieelsete lasteasutuste kohta olemasolevaid materjale uurinud Saku valla kodulehe andmebaasist (www.sakulugu.ee). Peale selle olen kogunud materjale erinevatest arhiividest.

Lisaks arhiividest kogutud materjalidele oleks suureks abiks kogukond koos oma mälu ja vanade piltidega. Teemad, kus vajaksin fotomaterjali ja mäletamist on: sisustus nii maa-alal kui hoones, ruumid koos sisustusega, ruumide ja maa-ala koristamine, mänguasjade ja laste rõivaste ning personali tööriiete pesemine, lauanõude hooldamine, personali isiklik hügieen, laste elu organiseerimine, asutuse meditsiiniõe tegevus, pedagoogilised nõupidamised, kasvatajate kvalifikatsiooni nõuded, teenindava personali kvalifikatsiooni tõstmine, vaktsineerimised, nakkushaigused, õnnetusjuhtumid,

lastevanemate koosolekud ja komitee tegevus, ühiskondlikud organisatsioonid jne.

Huvitavad on ka fotod ja faktid ning lood värvikamatest tegelastest, ekskursioonid oma vanemate töökohtadesse või mujale. Raamatusse sobiksid ka huvitavad vanad dokumendid: tööraamatud, käskkirjad, aukirjad, sanitaarraamatud jms.

Soovin meeldivat koostööd materjalide kogujatega valla koolieelsete lasteasutuste ajaloolise tegevuse talletamisel Saku ajaloo raamatusse.

Ühendust võib võtta minuga e-posti teel: eeviroos@gmail.com

Tähistasime Eesti Vabariigi aastapäeva lipuheiskamise ja rongkäiguga

MERILIN PIIRSAU

Eesti iseseisvus sai 24. veebruaril 105 aastaseks. Sel puhul kogunes Sakus ligi 400 inimest juba päikesetõusul gümnaasiumi juurde, kus toimus pidulik lipuheiskamine ja rongkäik. Meeleoluka programmiga esinesid naisansambel „Sakutarid“ ja koduvalla rahvatantsijad. Näha sai Kaitseliidu ja vabatahtlike päästjate tehnikat. Pärast rongkäiku pakuti kõikidele hommikuputru ja kiluleiba.

Kohaletulnute seas olid noorkotkad-kodutütred, skaudid-gaidid, Kaitseliidu Männiku malevkond, Naiskodukaitse Saku osakond, Saku Priitahklikud pritsimehed, Lasteaed Päikesekild, Kurtina Kool, Saku Gümnaasium, Metsanurme külaselts, Saku jahiselts, 4x4Saku, Saku Lions klubi, Saku ja Kiili piirkonnapolitsei. Aitäh kõikidele osalejatele!

Elagu Eesti!

Fotod: erakogu

KERTU JUKKUM

LIIKUMISAASTA INSPIRATSIOONITUND

RÄÄGIME RAAMATUST

LAHEDATEST KOGEMUSTEST

HIRMUDEST

23.03.2023 KELL 18

SAKU RAAMATUKOGU

Teaduse 1, Saku 75501

Osta oma riiulisse pühendusega raamat "Ma naeran, et ma nutan"

NB! Need on viimased raamatud!

SAKU
VALD LIIGUB

Saku
Vallaraamatukogu

Mis toimub märtsis?

Omavalitsuste Talimängud

4.-5. märtsil toimuvad Elvas Omavalitsuste

Talvemängud, kus osalevad ka Saku spordisõbrad.

Liikumisjutud Kertu Jukkumiga

Eksklusiivne vestlusõhtu liikumisest ja seiklustest

Saku Raamatukogus 23.03. kell 18. Müüki tulevad

viimased eksklusiivsed ja personaalse pühendusega raamatud.

Töõfüsioteraapia

Räägime Saku valla allasutustes liikumisest töökohal

ja kuidas lihaspingeid leevendada.

Sünnipäeva hommik, lipp ja matk – Elagu Eesti!

KRISTJAN PUUSTUSMAA | „Saku vald liigub“ projektijuht

24. veebruar on täis erinevaid rituaale ja traditsioone. Igaüks meist elab seda päeva läbi omamoodi. Mõnel on sellel päeval ka sünnipäev – kallis sõber Oliver, jagan sinuga õnne sellel toredal päeval!

Minu 24. veebruar algas kell 6.30, mil harjasin kikud puhtaks, panin soojalt riidesse, heiskasid maja seinale endale kalli lipu ja sõitsin sõber Keitile järele. Meie hommik viis Sakku, pääkesetõusul kalli kodumaa lipu heiskamisele. Üllatusin, sest meid oli kohal palju! Olen varasemalt Saku Sõnumitest lugenud, et igal aastal toimub lipu heiskamine, aga ma ei tajunud varem, et see oleks midagi nii võimast olnud. Kogu meie valla kahurvägi oli kohal – vabatahtlikud, palgalised, tantsijad, lauljad, naabrid, sõbrad, pered, noored ja väikesed lapsed. Superhea tunne tekkis, vaba tunne! Hommikune kangus ja Une-Mati kadus nagu välg ja läksin päeva teemaga täiega kaasa. Heiskasime lipu, jalutasime rongkäigus Saku mõisa parki langenuid mälestama ning siis ringiga tagasi kaetud sünnipäevalaua taha. Nägin ainult rõõmsaid nägusid, koos olemist ja tähistamist. Süda sees ütles: paneme päeva käima!

Kell 10 olin Saku Suusamaja juures, kus ootasid kolleegid. Algas päeva teine tähtis osa: Eesti Vabariigi aastapäeva matk jalgsi ja suuskadel. Olime selleks pikalt valmistunud, aga veel nädal varem olime üpris kindlad, et lund ei ole ja suusamatk jääb ära. Aga lumi tuli ja rajameister rullis, freesis, rullis ja freesis meile super suusaraja. Panime

telgi üles, lauad ja pingid ritta, termosega värske sooja morsi ja heeringaleivad lauale, muusika käima ja lipud lehvima. Hakkasime pihta, kell sai 11. Juba veerand tundi enne olid inimesed kohal, naeratus näol. Pooltega neist olin kohtunud hommikusel lipuheiskamisel. Äge! Pooled tulijatest olid ilmselt veidi hilisemad ärkajad, osad üldse mitte kohalikud ja see andis särtsu juurde.

Annely-Thea võttis endaga kaasa jalutajad ja Paavo suusatajad. Kõnnikepid ja kelgud olid lubatud ja Annely-Thea jagas soovitusi, kuidas neid kasutada. Tegime Eesti auks ühispildi ja tervitusvideo ning 11.06 läksid matkaseks teele. Mina jäin telki hilisemaid liikumissõpru vastu võtma ning Herlent suusamaja suuski määrima ja tagasitoodud suuski hooldama. Ja liikumissõbrad tulid. Saabusid peredega, kaaslastega, tulid jalutama ja suusatama. Tulid ennast hästi tundma! Olime arvestanud, et oleme kella 14-ni lahti ja kaasame kõiki, kes tulevad. Matkalt saabunud tegid kiired leivaampsud, löid tervituseks topse kokku ja läksid rahulolevalt oma päeva teise poole. Minu suureks üllatuseks panid aga osad jalutajad suusad jalga ja läksid veel piskesele tiirule. Kell sai 14 ja hakkasime vaikselt maja kinni panema. Meil olid ägedad külalised, toitu järele ei jäänud ja korduvkasutatavad topsid olid viisakalt karpi pandud. Päeva lõpuks tuli meid tervitama vallavanem Marti Rehema, mis oli tore üllatus. Kui vaadata veebruaril lõpu üritusi, siis neid oli väga palju ja vallavanem on igal pool kohal olnud.

Tervitades, tänades ja tunnustades vallaelanikke, töotajaid ja vabatahtlikke. Oli soe tunne, et ta ei unustanud meid.

Ürituse lõppedes saime kolme tunni peale ligikaudu 200 naerunägu, „Elagu Eesti“ tervituse, neli-viis rongisignaali ning hulganisti reisijate lehvitusi. Äge! See kõik annab uut jõudu järgmisteks üritusteks.

Lõpetasime oma päeva kastist väljas ning proovisime, kuidas suusamaja kollased odad lendavad. Lendasid kaares ja lumi andis meile kenasti märku, kuhu esimene puude tuli ning kellel on sügisese mitmevõistluse poodiumil seismiseks eeldused olemas.

Suur tänu, head Annely-Thea, Marleen, Herlent, Sven ja Paavo suurepärase tiimi eest! Aitäh, Saku Suusaklubile ja Porter Racingule koostöö eest!

Fotod: Kristjan Puustusmaa

Minu liikumisaasta

KÄTLIN MURRE | Saku piirkonnapolitseinik

Liikumisel ja spordil on juba lapsepõlvest saati minu elus väga suur roll. Ma ei kujuta elu ilma liikumiseteta ette, nii et selles suhtes liikumisaasta minu elus otseselt midagi ei muuda.

Spordialadest olen kõige pikemalt tegelenud korvpalliga. Praegu mängin Rapla naiskonnaga esiliigas. Lisaks käin korvpalli mängimas harrastajate võistkonnas. Esiliiga tiimiga treenime kaks korda nädalas ja harrastajatega kord nädalas. Palliplatsil olen mängujuht. Selle rolli sain oma lühikese kasvu tõttu, aga see meeldib mulle. Mängujuht peab panema kogu võistkonna liikuma, nägema väga hästi platsi ja viima võistkonna rünnakule.

Kaks korda nädalas käin jalgpallitrennis. Algas see nõnda, et lapsed mängisid jalkat ning vahel mängisime koos ja umbes aasta tagasi kutsuti mind emade jalgpallitrenni. See tundus põnev väljakutse. Nüüd on lisaks emadele meiega liitunud ka nooremaid mängijaid ning Kohila Püsivusega osaleme rahvaliigas nii välis- kui ka sisehooajal.

Koostöö on tähtis igal pool

Nii korvpall kui ka jalgpall on võistkonnaalad ning kuna olen kossus mängujuht ja jalkas kapten, siis need rollid aitavad mul kindlasti ka tööülesannetega paremini toime tulla. Minu ametis on oluline oskus töötada meeskonnas ja kohati seda ka juhtida. Mängujuhi kogemus on arendanud juhtimisoskust ning andnud oskuse kaaslasti toetada ja julgustada. Nagu spordis, nii ka töös võidame koos meeskonnaga, aga ka kaotame koos. Igaühe panus tulemuse saavutamiseks on väga oluline, keegi meeskonnaliikmetest ei ole vähem tähtsam kui teine. Näiteks jalgpallis ei saa võita ilma hea kaitseta või ilma ründajata. Kui mõni lüli on nõrk või ei toimi, siis ei tule ka edu. Alati muidugi ei võida, aga spordiga tegelemine aitab ka ebaõnnestumistega paremini toime tulla. Kui kaotad, siis korra on emotsioonid miinuses, aga alati tõused püsti ja lähed edasi.

Talisuplus annab energiat

Lisaks pallimängudele olen pisut üle aasta tegelenud talisuplusega. Tahtsime

eelmisel politsei aastapäeval teha tervituseks ägeda foto ning kuna mu kolleeg käis talisuplemas, siis otsustasime pildi teha sellega seoses. Esimesest korrast kasvav välja traditsioon alustada töönädalat Männikul talisuplusega. Alustasime väga ettevaatlikult, olles alguses vees vaid mõned sekundid, nüüdseks oleme supluse nihutanud kolme minutini.

Talisuplus annab jõudu terveks nädalaks, sest külmas vees olemine, eriti kui väljas on miinuskraadid, annab väga palju energiat ja tekitab äärmiselt mõnusa enesetunde. Talisupluse juures on oluline märksõna koos tegemine. Vahel on nii, et ise võib-olla ei lähekski, aga kui kolleeg on minemas, siis see motiveerib ennast ka kokku võtma.

siis on õhtul väga hea trenni minna, et kogunenud energia välja elada.

Minge metsa!

Töö viib mind kokku nii mõnegi noorega, kes üldse sporti ei tee, aga liikumine on elus väga tähtis. Panen kõikidele lastevanematele südamele viia oma lapsed juba väga väikesest peast õue liikuma. Selleks ei pea valima raskeid trenne. Igal lapsel on oma huvid ja iseloom ning kõik alad igaühele ei sobigi, aga tuleb leida see, mis meeldib. Võib palli mängida, suusatada, discgolfi

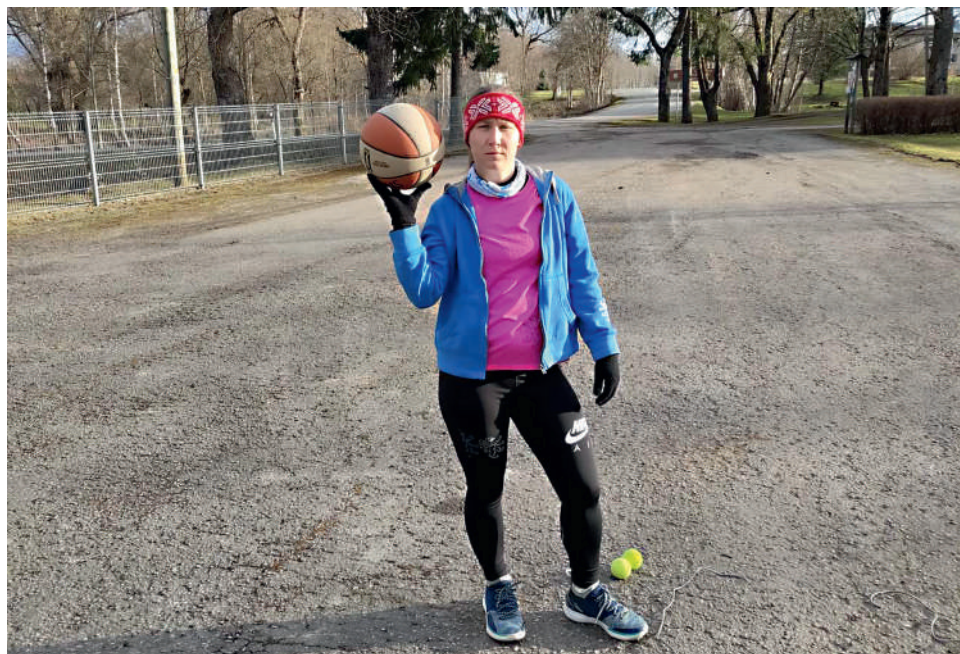

Foto: erakogu

Sport toetab hakkama saamist

Politseinikuna peab olema heas füüsilises vormis ning trenni tegemine aitab sellele kaasa. Lisaks on tänu spordile noortega vesteldes ühised huvid, millest rääkida. Kontakti saavutamiseks on see hea eeldus. Näiteks mõistan nende muret, kui koolielu ja sporti peab jagama.

Üheks põhjuseks, miks mulle mu töö meeldib, ongi see, et politseinikuametis saan päris palju ringi liikuda. Väga keeruline oleks, kui peaksin päevad läbi laua taga istuma. Vahel kui on pikemad tööpäevad, kus väga palju liikuda ei saa,

mängida või lihtsalt koos mänguväljakule jalutada.

Minu noorem poeg jõudis nõnda discgolfini, et läksime koos välja, mina jalutasin, aga et temal huvitavam oleks, võtsime kettad kaasa. Mina muudkui kõndisin ja tema lennutas kettaid. Need on mõnusad jalutuskäigud looduses ja ühine kvaliteetaeg.

Soovitan kõigile Männiku discgolfi rada, kus koos perega või sõpradega aktiivselt aega veeta. Seal on ilus mets ning jalutada saab päris pikalt. Nii et pere või sõbrad kaasa ja metsa!

Eesti Softpalli Baseball5 Liit tähistab 100 aasta juubelit

KRISTJAN PUUSTUSMAA | Eesti Softpalli Baseball5 Liidu president

Käes on liikumisaasta ja spordialaliidud teevad tähendusrikast tööd, et inimesed rohkem liiguksid. Põhifookus on kindlasti noorte spordil. Sakus tegutseb teist aastat uus alaliit – Eesti Softpalli Baseball5 Liit (ESB5L), mis esindab Eestis kahte spordiala: softpalli ja baseball5 ehk pesapall5. Baseball5 pakub sellel aastal palju kõneainet nii sportlaste seas kui koolispordis. Eesti asetseb pesapall5 maailma edetabelis 27. kohal. Pesapall5 on 2026. aastal Dakaris noorte suviste olümpiamängude kavas. Need on märksõnad, mida Eesti kohta võistkonnaspordis väga tihti ei kõla ja on tekitanud maailmas positiivset elevust ning huvi.

Aastal 2022 osaleti U17 ja täiskasvanute kategoorias peamiselt Eesti, Läti ja Leedu võistlustel, kus hangiti nii mängukogemust kui naudit viiksemaid võite.

Aasta 2023 on ESB5L jaoks palju lubav ning avalöögid on tehtud. Eesmärgid on seatud ja peamise fookuse alla võetakse koolides baseball5 treenerite ja kohtunike koolitamine. Esimene rahvusvaheline koolitus toimus Saku Spordikeskuses 21. jaanuaril, kus oli osalejaid nii Eestist, Lätist kui Soomest. Koostöös Hollandi U17 peatreeneri Erik Eileringi ja kohtunik Dany Ortega juhendamise ja väljastati 12 ESB5L sertifikaati. Koolituse läbis ka üks Kajamaa ja kaks Saku Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetajat.

Tänavuse aasta alguses valis ESB5L oma esimese aupresidenti, Keilast pärit Timo Suslovi. Timo on endine pesapallur, kes 1993. aastal võitis juunioride EM-il pronksmedali. Lisaks pesapallispordile on Timo tuntud kui endine kõrgetasemeline korvpalli kohtunik, poliitik ja riigikogu liige.

Jaanuaris käis Sakus ka WBSC Europe esindaja Yuri Alkalay, kellega koos külastati EOK-d ja märgiti ära edasised ühised tegevuskavad ning koostöö. Lisaks külastati koos Hollandi kolleegidega Riigikogu, kus meid võttis vastu aupresident Timo Suslov.

Praegune Eesti U17 koondise peatreener on Kairo Arna, kes valiti juhatuse poolt ka 2022 Aasta treeneriks. Kairo panus noorte treenimisel ning mängu edendamisel on olnud väga tähtis.

Esimene rahvusvaheline koolitus toimus Saku Spordikeskuses. Foto: Kristjan Puustusmaa

2023. aasta Eesti täiskasvanute peatreener on Kristjan Puustusmaa, kes treenis võistkonda ka 2020. aastal, mil saavutati Euroopa meistrivõistlustel 10. koht.

Mis on plaanis 2023?

- Baseball5 koolitustega jätkatakse läbi terve aasta ning koolidel on võimalus teha koolitus ka ainult oma kooli siseselt.
- Peagi töötatakse välja ametlik treeneri kutse EKR 3,4 ja 5, et toetada treenerite järelkasvu ning jätkusuutlikku tegevust.

- EOK ja WBSC (Maailma Pesapalli Softpalli Liit) liikmeks saadakse 2023. aasta jooksul.
- Märtsis 2023 avaneb U17 ja täiskasvanute koondisesse kandideermise võimalus.
- U17 ja täiskasvanute vanuseklassid võistlevad 2023. aastal EM-il ning eesmärgiks on saada 2024. aasta MM-pääse. U17 võistkond teeb pikaajalisi ettevalmistusi 2026 Dakari võistlusteks.
- Tähistatakse sarnaselt Eesti Olümpia-komiteega 100 aasta täitumist.

Mis on softpall ja pesapall5?

Softpall on pesapalliga sarnane mäng, mida mängitakse veidi suurema palliga ning palli söödetakse lööja suunas eest poolt ning altkätt. Softpall jaguneb kaheks distsipliiniks: *slowpitch* ehk aeglase sööduga ning *fastpitch* ehk kiire sööduga mäng. Maailma tasemel korraldatakse võistlusi kolmes kategoorias: noored, mehed ja naised. Mängitakse 7-9 vooru ja mäng võib olla kuni paar tundi pikk.

Baseball5 ehk *pesapall5* on 5 – 5 vastu mängitav väga kiire, agiilne ja huvitav pesapallimäng, mida mängitakse ainult kummist palliga ning segavõistkonnas (3+2). Väljak on ruudukujuline, pesade vahe on ainult 13 meetrit ning kogu väljak on 18 meetrine ruut. Pall lüüakse käega mängu kodupesa tagant ning ründajad peavad punkti saamiseks läbima väljakul kõik pesad. Kaitsemängijate roll on ründajaid pesadesse mitte lubada või voorus ära anda võimalikult vähe punkte. Mäng on kiire, kokku on ainult 5 vooru, mis ajaliselt on umbes 25 minutit. Maailma tasemel korraldatakse võistlusi kahes kategoorias: noored ja täiskasvanud (3+2 segavõistkonnad).

Dancelandi tantsijad tulid standardtantsude meistri- võistlustelt koju medalikohaga

Tanstukool Danceland

11. veebruaril toimusid Eesti Tantsusporti Ühenduse meistrivõistlused standardtantsudes. Võistlustest võtsid osa ka Saku Tantsukooli Danceland tugevad tantsupaarid.

Väga tihedas konkurentsist jõudis Saku võistlustantsijatest kõrgeimale kohale Junior 2 vanuseklassi tantsupaar Dominic Kõva - Anni Leen Järvik, kes tulid koju hõbemedaliga. Sama paar tõi 2022. aasta sügisel Eesti Tantsusporti Ühenduse 10-tantsu meistrivõistlustelt kaasa pronksmedali.

Veebruarikuistel standardtantsude meistrivõistlustel jõudsid finaalkohtadeni veel kaks paari. Junior 1 vanuseklassis Oskar Enno Kabel ja Freia Lily Sarna, kes saavutasid 5. koha. Noored 1 vanuseklassi tantsupaar Karl Kristjan Lillepea ja Kätliin Kask saavutasid 6. koha.

Tulemused on märkimisväärsed, arvestades, et rebimine Juniorite ja Noorte klassides oli tihe ja nimetatud vanuseklassid olid ka kõige suurema osavõtjate arvuga.

Teistegi valla tantsijate saavutatud tulemused olid kiiduväärt, arvestades, et esindatud olid Eesti tantsuklubide parimad paarid. Saku tantsijate tulemused vanuseklasside lõikes olid järgmised.

Algajate plokk päeva esimeses pooles

Selles plokkis osales Dancelandi tantsupaare kõige enam, kuna tublisid algajaid ja laste klassi paare on meil palju. Koju tuldi mitmete medalitega! Kes seekord finaalkohani ei jõudnud, said siiski toredata kogemuse suurvõistlustelt.

Edasijõudnute plokk päeva teises pooles, mil toimusid võistlused meistritiitlitele

Juunior 1 vanusegrupi vabas klassis 19 paari hulgast

Oskar Enno Kabel ja Freia Lily Sarna
5. koht

Karel Lutt ja Lisanna Saar 13. koht

Juunior 2 vanusegrupi vabas klassis 19 paari hulgast

Dominic Kõva ja Anni Leen Järvik
2. koht

Arti Neemelo ja Teele Toobal 13. koht

Noored 1 vanusegrupis vabas klassis 21 paari hulgast

Karl Kristjan Lillepea ja Kätliin Kask
6. koht

Jorgen Janter ja Inger Uutsalu 15. koht
Mattias Laurits ja Ilon Leontjev

16. koht

Meistrivõistluste hõbemedali omanikud:
Anni Leen Järvik ja Dominic Kõva

Tunnustus kõikidele tublidele tantsusportlastele ja edu uutes väljakutsetes! Suur tänu pühendunud töö eest Dancelandi standardtantsude treenerile Baile Parisele ja peatreenerile Kristina Tarmetile!

Meistrivõistluste finaallipaarid treeneritega: peatreener Kristina Tarmet, Freia Lily Sarna, Oskar Enno Kabel, Anni Leen Järvik, Dominic Kõva, Kätliin Kask, Karl Kristjan Lillepea, standardtantsude treener Baile Paris

Algajate grupp koos treener Kristina Tarmetiga

JÄRGMINE SAMM RAIL BALTICA ETTEVALMISTUSEL – TAGADI ÖKODUKT VALMIB SÜGISEL 2024

ÖKODUKT

Tagadi ökodukti asukoht on Saku val-
las Tagadi külas. Ökodukt rajatakse tu-
levase Rail Baltica raudteetrassi jaoks,
et tagada loomadele selles asukohas
turvaline looduslähedane ülekäik. Öko-
dukti eesmärk on tagada sidusus erine-
vate liigirühmade populatsioonide vahel
ja võimaldada loomade liikumine oma
elupaikade vahel. Ökodukt on suuna-
tud eelkõige eri suurusega imetajate-
le, eeskätt sõralistele, kuid võimalike
kasutajate hulka kuuluvad ka roomajad,
kahepaiksed, selgrootud jpt.

EHITUS ja materjalide taaskasutus

Tööde planeeritav algus on veebruaris 2023. Ettevalmis-
tavas etapis rajame eraldiseisva juurdepääsutee, et tagada
ligipääs tulevase ökodukti asukohale. Täiemahuliseks ehitus-
tööks läheb aprillis, mil alustame rajatiste ehitusega.

Ehituse ja ettevalmistavate tööde käigus tekkivad mater-
jalid (nt muld, pinnas, raiejäätmed jne) taaskasutame maks-
maalselt kohapeal. Kõlbliku kasvumulla kasutame nõlvade ja

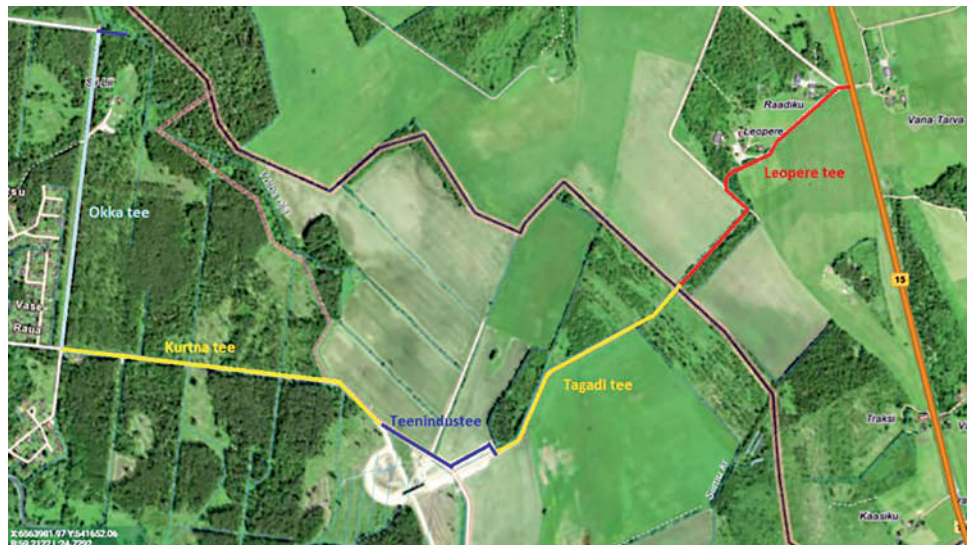
kraavide kindlustamisel ja haljastamisel, kõlbmatu kasvumulla-
ga plaanime võimalusel täita rekultiveeritavaid alasid ja haljas-
alasid. Raiejäätmeid ja kände taaskasutame varjete rajamiseks
väiksemate loomade jaoks.

Täitetöödeks transporditakse objektile täiendavalt ligi
300 000 tonni materjale, kasvupinnast veetakse juurde üle
50 000 tonni ning betooni tarnitakse ligi 4000 m³.

LIIKLUSKORRALDUS

Ökoduktile ligipääsuks rajame aju-
tise juurdepääsutee. Kooskõlastatud
veoteeks on valitud kõige optimaalsem
marsruut, mis ei läbi asulaid ning häirib
loodetavasti kohalikke elanikke vähi-
mal määral. Veoteede paigutatakse
vajalikud liiklusmärgid ja suunaviidad
ning vastavalt vajadusele teostatakse ka
hooldust ja tolmutõrjet. Suuremahulisi
tarneid on oodata alates aprillikuust.

Rail Baltica raudteetrassi ja rajatiste ehi-
tus on suuremahuline ettevõtmine, mis
puudutab paljusid inimesi ja kogukondi.
Palume kohalikelt elanikelt mõistvat suh-
tumist ehitustöösse ja anname omalt
poolt parima, et olla tähelepanelikud.

LIIKLUSOHUTUS

Ehitustööde ajal suureneb piirkonnas sõiduaudode ja suure-
mõõtmeliste veoautode hulk. Instrueerime juhte olema kit-
sastel teedel liigeldes tähelepanelikud ja arvestama kohalike
elanike liiklemisvajadustega. Ehituse ajal tuleb olla tähelepa-
nelik kõigil liiklejatel, sealhulgas ka kohalikel elanikel, valides
sobiv sõidukiirus ja -trajektoori. Veoteede marsruuti tähistat-

vad liiklusmärgid ning vajadusel kehtestatakse täiendavad piir-
kiirused.

Ökodukti ehitust või liikluskorraldust puudutavate küsi-
muste korral palume ühendust võtta:

Tariston AS projektijuht, madis.saadik@tariston.ee

SAKU Teaduse 1 SAAL
20:00
1. aprill!
Improteater
RUUTU 10
ans
ONUD
ans JAMINUNAJAL
Keit Fometskin Marti Rehema Eva Ventser Tauno Valdna
Tõnno Piigli Laura Viiraja Tanel Ots Randar Lohu Maria Mänd

SAKU VALLA KULTUURIKESKUS
www.sakuke.ee

Avatud baar
TUISUTOPS

12€ piletitasku
15€ kohapeal sulas

RAKVERELVÄL E 10.apr 19:00
KIISA Kurtna tee 8 SAAL

Nadežda Ptuškina
Kunista suri
Romantiline komöödia

Lavastaja Peeter Raudsepp
Kunstnik Lilja Blumenfeld
Kostüümikunstnik Yana Khanikova
Valgus Arne Maasi
Tõlkija Eduard Salmistu
Osades Maria Klenskaja, Ülle Lichtfeldt, Eduard Salmistu, Anneli Rahkema

SAKU VALLA KULTUURIKESKUS
www.sakuke.ee

Pilet 19€/ 16€
PILLETITASKU

Liliane Reiljan

Marcello / Bach
Schumann, Chopin

Klaveriõhtu Saku Mõisas
4. Aprill
18:00

10€ / 5€* Piletid saadaval Fientas ja kohapeal

P 12.03
19.00
SAKU SAAL

Naistepäeva
eri

SAKU VALLA KULTUURIKESKUS
sakuke.ee

Käbid ja kännud
Muusikutest isad ja nende andekad lapsed
Arvo ja Marianne Leibur
Taavo ja Joel Remmel
Raivo ja Ramuel Tafenau

Pilet
16€ eelmüügis
piletitasku
www.piletitasku.ee
20€ kohapeal

KINO R 24.03 19:00 **SAKU** Teaduse 1 SAAL R 24.03 19:00 **KIISA** Kurtina tee 8 SAAL

JUHAN SMUULI JUTUSTUSE "SUVITAJAD" AINETEL

Piletid 4 ja 5€
piletitasku
www.piletitasku.ee

SUVITAJAD

kirjutab KAARE VILGATS, meelis RÜHMELD, PÄRVI OJA, KRISTEL ELLING, AGO ANDERSON, MARJA JAKOBSON, ARIELE TÄSKA, ROBERT KLEIN ja LAURI NIEBEL, spetsiaalset ja muusikalist ERGO KULD helilooja BENNORIK SAU, SALLER HELMISTE ja LAURI LAAGUS animatsiooni KAJA TRISA animatsioonistuudio KENNETH RÄDLIN kunstnik ALEX KLEIN, montaažid KRISTIAN TÄSKA, TAMEL TÄTTER, VEIKO ESKEN, osakaad MARTIN ALGUS, esitab ERGO KULD

KINODES 17. VEEBRUARIST

Aiatäht
AIA - PARGI JA METSATEHNIKA

MEILT KÕIK VAJALIK KEVADISTEKS AIATÖÖDEKS

AIATÄHT ESINDUSED SAKUS JA PEETRIS

- Lai valik tehnikat **ERAIKULE** või **PROFILE**.
- Püsikliendile erinevad **SOODUSPAKKUMISED!**
- Hea teenindus **KODU LÄHEDAL!**

TEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS, VARUOSAD JA RENT
VÕTAME SINU TÖÖRIISTAD KEVADHOOLDUSESSE!

STIHL **JOHN DEERE** **Cub Cadet** **ECHO** **VARI**

AIATÄHT SAKU: Tehnika 7 (Saku keskel E-Tehno autoülevaatuspunkti kõrval)
AIATÄHT TALLINN: Tuleviku tee 10, Peetri (Tallinna piiril, Tartu mnt. ääres)
E-R 9 - 18 ja L 10 - 13
TALLINN Tel: 5558 5709 **SAKU Tel:** 5324 4296 **E-post:** info@aiataht.ee

www.aiataht.ee www.facebook.com/aiataht

LOENG

TOITUMINE VANEMAS EAS, TOIDULISANDID JA VITAMIINID

18. MÄRTS 2023, KELL 11
TEADUSE 1, SAKU

KÕIK EAKAD ON OODATUD!

LEKTOR
TAGLI PITSI
TERVISEARENGU
INSTITUUT

LOENG ON TASUTA

Saku

SAKU VALLAMAJA

Saku Vallavalitsus on töökoht, kuhu parimad leiavad põhjust tulla ja jääda

LASTEKAITSE PEASPETSIALIST

TÖÖ KIRJELDUS

- laste ja perede nõustamine ning abivajajatele vajalike teenuste korraldamine
- osalemine lastega seotud vaidluste lahendamises
- vanemliku hoolitsuseta laste asendushoolduse ja eestkoste korraldamine
- alaealisi puudutavates tsiviilasjades kohtule arvamuste andmine
- osalemine lastekaitsevaldkonna ennetustegevuse planeerimises, valdkondlike projektide väljatöötamises ja elluviimises

OOTUSED KANDIDAADILE

- sul on kõrgharidus sotsiaaltöö valdkonnas (soovitavalt lastekaitse erialal)
- orienteerud seadustega valla pädevusse antud küsimustes oma töövaldkonnas ning oskad koostada oma valdkonna üld- ja üksikakte
- valdad vähemalt C1-tasemel eesti keelt ning suhtlustasandil vene keelt
- omad väga head eneseväljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust
- oled hea analüüsivõimega, kohusetundlik ning oskuslik aja- ja tööprotsesside planeerija
- omad isikliku sõiduauto töösõitudeks kasutamise võimalust (kulude hüvitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele)

OMALT POOLT PAKUME

- huvitavat ja vastutusrikast tööd uues vallamajas
- sõbralikku ja aktiivset kollektiivi ning meeleolukaid ühisüritusi
- tasustatud tervisepäevi ja haigushüvitist alates haigestumise esimesest päevast
- tervise- ja spordikulude kompenseerimist ja ametialaseid täiendkoolitusi
- puhkust 35 päeva ja kaugtöö võimalust
- töötasu kuni 2350 eurot

Kandideerimiseks saada CV ja motivatsioonikiri hiljemalt 16.03.2023 läbi CV Keskuse või saku@sakuvald.ee
Töö sisu kohta annab lisainfot sotsiaalhoolekandeteenistuse juht Eike Hunt (tel 6712445 või eike.hunt@sakuvald.ee)
Tööle asumise aeg alates 17.04.2023.

Kuulutused

- Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet, puude hooldusloikust ja hindavad tervislikku seisukorda. Hinnad soodsad. 522 0321, www.arbormen.ee.
- Saue Loomakliinik. Avatud E–R kell 15–19. 600 3382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks ootamist, palume aeg ette registreerida! Koduvisiitid!
- Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- Teostan lihtsamaid ehitus-, paigaldus-, elektri-, puu- ja sanitaartöid. Tasu kokkuleppel, olenevalt töö iseloomust. Tel 5665 8042, e-post ants.narep@gmail.com.
- Teostan elektritöid Sakus ja lähiumbruses. Kontakt kirvesardo@hotmail.ee või 505 7311
- Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul. Telefon 5834 6809.
- Müüme Eestis toodetud kvaliteetset puitbriketti ja pelletit. Laost võimalik osta ka väikeseid koguseid. Lao asukoht Kiili vald. Info 5559 7572.
- Rendile anda maja Saku alevikus. Vaikses, rahulikus piirkonnas. Maja on ühekorruseline. Avatud

planeeringuga. Majas on kaks magamistuba. Puukerisega saun. Mullivann, dušš, kaks wc-d. Köök-elutoa aknad lõuna suunal, kus on maast laeni aknad, mis teevad ruumi valgusküllaseks. Nii köögist kui ka elutoast pääseb terrassile. Huvi korral võtta ühendust tel 5332 6943.

- Vajatakse sõbralikku lapsehoidjat kahele väikelapsele keskusesse. Hoid kodus, haiguste perioodil. Otsime aktiivsemat pensioniealist tugiinimest. Kontakt 5466 0692.
- Juuksurile pakkuda töökoht. Väga hea asukohaga. Leping: osa/täis/FIE/OÜ. Info 5330 4994.
- Kevadine lao tühjendusemüük! Kvaliteetne puitbrikett, premium pellet 6 ja 8 mm, kaminapuud kottides, transpordi võimalus. Helista 517 0257.

**Ostan seisma
jäänud sõidukeid!
Vormistamine
kohapeal.
Tulen puksiiriga
järele, tasun
sularahas,
võtan ise arvelt
maha.
5618 8671
seisevauto@gmail.com
www.seisevauto.ee**

- Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järgi tulen puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine.

Tel 5365 4085,
e-post skampus@online.ee.

- Pakume tööd puhastus-teenindajale (kontoripind) Saku alevikus. Tööaeg E–R 5 tundi päevas, alates kell 17.00. Töötasu alates 5,50 brutona. Lisainfo tel 5372 5770 või 5885 9155

MÄRTS-APRILL 2023 EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

P	05.03	kell 11 Jumalateenistus ja lastekirik
P	12.03	kell 11 Jumalateenistus ja lastekirik
L	18.03	kell 18 Noorteõhtu
P	19.03	kell 11 Jumalateenistus ja lastekirik
P	26.03	kell 11 Jumalateenistus ja lastekirik
P	26.03	kell 18 Ülistusõhtu
P	02.04	kell 11 Palmipuudepäeva jumalateenistus ja lastekirik
N	06.04	kell 18 Suure Neljapäeva jumalateenistus ja osadusõhtu
R	07.04	kell 11 Suure Reede jumalateenistus
L	08.04	kell 11–13 Ülestõusmispühade perepäev
L	08.04	kell 17 „Hardusõhtu – hingekeeled“. Vaikse laupäeva muusika ja luuleõhtu (sissepääs tasuta)
P	09.04	kell 11 Ülestõusmispäeva jumalateenistus ja lastekirik
T	11.04	kell 10 Lääne-Harju praostkonna sinodi jumalateenistus

BEEBILAUL 0–2,5 a vanustele lastele igal teisipäeval kell 10.30 ja 11.30.

Info ja registreerimine: ave.molster@eelk.ee

LEERIKOOL on alanud!

Märtsi alguses saab veel liituda: saku@eelk.ee / 5919 7802

ROHKEM INFOT: Koguduse õpetaja Magne Mølster, tel 5919 7802
magne.molster@eelk.ee

Tere tulemast!

Saku Toomase kirik, Küttsu 2, Saku alevik | saku.eelk.ee

TORUSTIKUD OÜ

KODULEHT:
www.torustikud.ee
e-post:
info@torustikud.ee
Tel 5839 0415; 5553 3948

**Vee- ja
kanalisatsiooni-
torustike
sise- ja välistööd**

Südamlik kaastunne Pille
Sadrakule armsa ema

LAIN UUSTALLO

surma puhul.
Sõbrad endise Riigi
Taimekaitseameti päevilt

Meie kaastunne Annele ja
Ingele armsa

EMA

kaotuse puhul.
Saku Diabeetikute Selts

Siiras kaastunne Helenile ja
Janekile peredega,
kalli ema ja vanaema

INGE MERIOJA

ootamatu lahkumise puhul.
Endised töökaaslased Tõdva
väikepoest

Mälestame

VOLDEMAR KILKI

tema 100. sünniaastapäeval.
05.03.1923–20.07.2015
Mälestavad lapsed peredega

*Tuul puude ladvus tasa kiigub,
me vaikselt leinas langetame pea...*

Südamlik kaastunne Helenile
ja Janekile peredega armsa
ema, vanaema ja vanavanaema

INGE

lahkumise puhul.
Airi, Juhan ja Kairi

**MÄLESTAME
LAHKUNUID**

JUKU HINT
VLADIMIR SEREDOV
INGE MERIOJA

Südamlik kaastunne Maimule
armsa abikaasa

JUKU

lahkumise puhul.
Sinu Gitanda

Ristsõna koostas Viljar Kimmel

Kregleni tall võtab vastu uusi õpilasi ratsakooli.

Oodatud on algajad ja edasijõudnud, lapsed ja täiskasvanud.

Vaata lisa www.kregleni.ee ja registreeri ennast Sulle sobiva treeneri tundi.

Pakume ka erahobuste ülalpidamisteenust.

Lisainfo: ratsu@kregleni.ee, tel: 53 411 797

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

12. aprill alates 10.00
KIISA RAHVAMAJAS
Etteregistreerimine (kell 9-16)
telefonil **5323 2454**

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

KINNISVARA NIPINURK:

Millised erinevused on **TÄHTAJALISEL** ja **TÄHTAJATUL** üürilepingul?

Kui sul on kinnisvaraga seotud küsimusi, siis võta julgelt ühendust!

KATE KIVI

KUTSELINE KINNISVARAMAAKLER

5690 4491

kate.kivi@uusmaa.ee

UUSMAA | City

W RAAMATUPIDAMINE VÄIKEETTEVÕTETELE

info@vvraamatupidamine.ee
Tel. + 372 512 0821
www.vvraamatupidamine.ee

USALDA KOGEMUST

Juba kuus aastat parimat kohalikku kinnisvarateenust

MEELIS PALDRE

Kutseline maakler

5688 2282

meelis.paldre@uusmaa.ee

UUSMAA | Maakri

- Haljastustööd, tänavakivide, äärekivide, looduskivide (paekivi, graniit) paigaldus
- Piirdeaedade ja väravate ehitus (puitaiad, metallaiad, võrkaiad jne)
- Kallurteenus, 4t kandevõimega väiksem kallur (kallutab 3 külge), 15t kandevõimega suurem kallur
- Liiva, killustiku, graniitkillustiku, sõelutud mulla müük
- Lumetõrjeteenus
- Avantirent koos haagisega, ekskavaatorirent 1,8-2,5t koos haagisega (Alates 90.- eur/päev)

Kontakt: 52 95 909, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

Piirdespets OÜ

Aedade, väravate ja automaatika paigaldus!

Tel: +37253320005

+37258893626

Email: info@piirdespets.ee

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub lastele pühapäevakool.

Kell 11.00, Nurme 3a

Tere tulemast!

www.eknsaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

EESTI KRISTLIK NELIPÜHI KIRIK

Sünnid

ROMET PLOOMPUU

KRISTAN TOOME

MARVIN EERIK TAMMOJA

RASMUS RAAG

HEILY SALUMÄE

SANDRALIIS SALUSOO

SASKIA SIIR

HANNA MARILY ANNUS

Palju õnne!

ENDEL KARNER 96

REGINA ROSING 86

ILME VILLO 95

MARIA PROŠINA 86

LINDA LADOGA 95

TIINA TURP 86

LINDA OJAVESKI 95

AIME JÄRVA 85

ERNA KASK 95

HILJA KAUNA 85

AADU MAASALU 93

VELLO KULMAR 85

RUBO STOKEBY 92

AIN AINSAAR 85

LYDIA TAMMIK 91

ELVI TEPPAN 80

HELVI TAMME 90

KALLI INT 80

ESTA TOMBERG 90

TOIVO SELISTEMÄGI 80

ERVIN PÜÜ 89

ANNE ERG 80

LINDA LEIVAK 88

TATJANA ROTKINA 75

TÕNU AKKEL 87

MART SIILMANN 75

ELVI UUSNA 87

VIIVE TAGEL 75

GEA RASKA 87

ARVI SÖMER 75

ELGI KANGMA 87

Tänuavaldus

Õnnitleme ja soovime
tugevat tervist

proua Silvile

tema 70. juubeli puhul.

Ühtlasi täname teda tänuväärse töö eest
meie kõigi hüvanguks Saku saunas.
Igal nädalalõpul ootab saunalisi kuum keris,
meeldivalt puhtad saunaruumid
ning alati rõõmsameelne Silvi.

Aitäh!

Grupp saunalisi

Saku Diabeetikute
Selts tähistab
20. aastapäeva

23. märtsil kell 13
Kiisa Vabaajakeskuses

Osalustasu 5 eurot

Info ja registreerimine
tel 552 7318

**Viljapuude
hoolduslõikus**

528 8747

www.aias.ee

VEOAUTOD - SÕIDUAUTOD - PAKIAUTOD

SAKU AUTOKESKUS

SOODUSHIND KESTAB MÄRTSI LÕPUNI

AUTOHOOLDUS -20%,

**soodustus kehtib
õlile ja filtritele**

tel: 686 5258
mob: 501 2075
info@sakuautokeskus.ee
Üksnurme tee 8, 75501 Saku vald

-Hooldus
-Remont
-Varuosad
-Rehvitööd
-Sillastend
-Diagnostika
-Kliimaseadmete
täitmine

Ajaleht

aastast 1994
Ilmub kord kuus
Järgmine leht ilmub 6.04

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
Toimetaja:
Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitamme tee 15, Saku
Telefon:
671 2425

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik:
tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
e-post ss@sakuvald.ee
Trükk: Printall AS